

TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI DOLGOZAT

BATTYÁNYI ZSIGMOND
2012

**Nemzeti Közsolgálati Egyetem
Rendészettudományi Kar**

**Közrendészeti és Alkalmazott Vezetéstudományi intézet
Alkalmazott Rendészettudományi Tanszék**

Szervezett bűnözés Magyarországon

Készítette:

Battyányi Zsigmond
Büntetés-végrehajtási szakirány

Konzulens:

Dr. Tarján Gábor Csc. főiskolai docens

Budapest, 2012

Tartalomjegyzék

1. ELŐSZÓ	3
2. A SZERVEZETT BŰNÖZÉS DEFINIÁLÁSÁNAK NEHÉZSÉGEI.....	6
1. TÖBB SZEMÉLY TARTÓS ÖSSZEFONÓDÁSA	7
2. HIERARCHIKUS SZERVEZETI STRUKTÚRA	7
3. ILLEGÁLIS ÜZLETEK FOLYTATÁSA	8
4. TERVSZERŰ ELJÁRÁS MUNKAMEGOSZTÁSSAL	9
5. RUGALMAS BŰNÖZÉSI TECHNOLÓGIA, A BŰNÖZÉSI MÓDSZEREK MEGVÁLASZTÁSÁNAK SOKOLDALÚSÁGA.....	10
6. NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK, MOBILITÁS.....	11
7. A MODERN INFRASTRUKTÚRA TUDATOS FELHASZNÁLÁSA	12
8. NYERESÉGRE VALÓ TÖREKVÉS.....	12
3. A SZERVEZETT BŰNÖZÉS FEJLŐDÉSE MAGYARORSZÁGON	16
HETVENES ÉVEK, A KEZDETI IDŐSZAK	16
NYOLCVANAS ÉVEK, A SZERVEZETT BŰNÖZÉS MEGJELENÉSE.....	17
KILENCVENES ÉVEK, AZ ALVILÁG FELSZÍNRE KERÜLÉSE	21
1. Rendszerváltás utáni amnesztiák.....	21
2. Rendőrség leépítése	22
3. Etnikai bűnözői csoportok sokasodása	22
4. Az emberkereskedelem és a prostitúció fellendülése.....	23
5. Kábítószer kereskedelem.....	25
6. Az olajbűnügyek.....	27
7. Szervezett gépjárműlopások:	30
A véres, belső leszámolások.....	32
4. A KÖZÉPPONTBAN PORTIK TAMÁS ÉS VIZOVICZKI LÁSZLÓ	37
INTÉZETBŐL AZ ELITBE – AZAZ PORTIK TAMÁS KALANDOS KARRIERJE	37
AZ ÉJSZAKAI ÉLET CSÁSZÁRA, VIZOVICZKI LÁSZLÓ	41
5. HARC A SZERVEZETT BŰNÖZÉS ELLEN	45
6. ÖSSZEGZÉS	48
7. FELHASZNÁLT IRODALOM	50
8. MELLÉKLETEK	55
1. MELLÉKLET	55

1. Előszó

Hazánkban, s az egész világon gazdasági válság söpör végig, ami a társadalomra nagy hatással van. Egy ország társadalmi állapotát úgy vélem, tökéletesen le lehet mérni az adott lakosság körében végbemenő bűnözés mértéke alapján. Ahogy a világ fejlődik, mint kulturálisan, mint technikailag, úgy a bűnözők, a bűnözői normák is folyamatosan fejlődnek. Ezek a bűnözők csoportokba gyűltek, s az idő múlásával a nagyobb nyereség és a biztosabb háttértámogatás érdekében egymással is szoros üzleti kapcsolatot alakítottak ki, így hálózatokat hoztak létre, amit ma szervezett bűnözésnek hívunk. Általában a megalapító csoport („a mag”) a legerősebb s ő diktálja a szabályokat a többi csoport számára.

Országunkban a bűnelkövetések körére egyre inkább a szervezettség a jellemző, de még nem érte el a szó szoros értelmében vett maffia felépítést. Későbbiekben ennek okát részletesen is taglalni fogom.

Napjainkban egyre többet lehet hallani a hírműsorokban, olvasni az újságokban a különböző bűnesetokról, amiket a rendőrség hosszadalmas munka után felderít. Érdekesség, hogy a kivizsgálások során ezek a bűnesetek, bűnelkövetők valamilyen úton-módon kapcsolatban állnak/álltak egymással.

Azért választottam ezt a témát, s témakört, mert Magyarországon a felderített bűnesetek után, s a bűnözői vallomások által nyomon lehet követni a mára már biztosan szervezett bűnözésnek hívható egység fejlődését egészen a hetvenes évektől napjainkig. Ez érdekes s egyben összetett téma, amit a szakirodalom és a börtönőri munkásságom tapasztalataival szeretnék végigvezetni.

A dolgozatom első fejezetében a szervezett bűnözés definiálásának problémáit vázolom fel, hogy miért nem lehet egy fogalommal meghatározni. Továbbá ebben a részben az általános jellemzőit s egyes módszereit is részletesen taglalni fogom.

A második fejezetben a Magyarországi szervezett bűnözés fejlődését veszem górcső alá.

Kezdve a hetvenes években elkezdődött „biznisz hálózat”-tal, hogy indult be az illegális kereskedelem, ami a szocializmus nem kívánt gyermeke volt.

Kitérek a nyolcvanas évek „stróman”¹-jainak elterjedésére, okainak vizsgálatára is, ami fontos lépés volt a bűnszervezetek fejlődésében. Elemezni fogom a szerencsejátékok fontosságát, amik szintén átformálták a bűnözői réteg tevékenységét a nyolcvanas évek végén. Itt már konkrét bűnszervezetekről beszélhetünk, amik épp ebben a korszakban fektetik le a mai magyar „alvilág” alapjait s a rendszerváltás környékén vérrel meg is szilárdítják azt.

Az alvilág (angolul: „underworld”) szót jogosan használjuk a szervezett bűnözésre (angolul: „organised crime”), mert már 1976-ban Walter Lippmann amerikai publicista is így nevezte egyik kriminológiai tárgyú írásában.² (Bár akkoriban még jóval eltérőbbek voltak a hazai és amerikai bűnözési formák, ezért az amerikai alvilág értelmezés nem volt elfogadott, manapság viszont mi is a szervezett bűnözést azonosítjuk a fogalommal.)

A kilencvenes években már jóval több esemény zajlott le, amit szervezett bűnelkövetői csoporthoz tudunk csatolni. Ez idő tájt indultak be az olajbűnügyek, amik korszakalkotónak bizonyultak, hisz ekkor találkozott közvetlenül a bűnözés és a politika. Sajnálatos módon ezen egységek szerelemgyereke alkotja a mai szervezett bűnözés magját, hátterét. Ebben a korszakban lettek számottevőek a leszámolás-sorozatok, amik az alvilági élet véres lenyomataiként a sajtóban igen sűrűn megjelentek, ezek közül sokat máig nem tudtak a rendőrök felderíteni.

Ezen kronológiai vonalon haladva fogom feltérképezni a szervezett bűnözés felépítését, módszereit. Részletesen taglalni fogom, hogy miként váltott arculatot a bűnözés a drog hatására, amely társadalmunk egyik alapvető problémájává nőtte ki magát s oly nagy illegális üzletet jelent a mai napig.

A harmadik fejezetben a médiát mostanában megtöltő Vizoviczki László és Portik Tamás ügyeire térek ki. Lényegében az ő ügyeik alapján próbálok rávilágítani arra, hogy hol tart ma hazánk szervezett bűnözése. Igyekszem betekintést nyerni a bulvár lapok mögé, amik mint köztudott, sűrűn inkább botránykeltést akarnak okozni, mint a valóságot az olvasó elé tární, ezért próbálok megbízható hírforrásokra támaszkodni, lehetőleg szakirodalomra, vagy ezek hiányában (mivel friss ügyekről van szó) ellenőrzött hírportálokra.

¹ Az a személy, aki egy kétes hírű vállalkozáshoz adja a nevét, hogy az igazi bűnösök helyett ő "vigye el a balhét", majd ha a büntetését letöltötte, vagy lecsillapodtak a kedélyek, megkapja a fizetségét. (A német Strohmán szó jelentése: szalmabábu.)

² Dr. Bócz Endre: Bűnözés, alvilág, szervezett bűnözés. Belügyi szemle, 1980. 12. szám. 4. oldal

A negyedik fejezetben próbálok rávilágítani arra, hogy miért nehéz gátat szabni az alvilágnak s ezt milyen eszközökkel próbálták eddig megtenni a hatóságok. Igyekszem választ kapni arra, hogy milyen megoldásokkal lehetne visszaszorítani a bűnözést hazánkban, továbbá feltárni, hogy az átlag tisztességes polgár védve van-e a bűnözői életformával szemben s okozhat-e a gazdasági válság olyan változást az állampolgárok körében, ami arra inspirálja a társadalom szegényebb rétegeiben élőket, hogy kilátástalan helyzetükben illegális útra lépjenek, a mindennapi megélhetésük biztosítása érdekében.

Az utolsó fejezetben összegzem a magyarországi szervezett bűnözés múltját, jelenét s az általam elképzelt jövőképet, hogy miként fog alakulni Magyarországon a bűnözés s ez milyen hatással lesz a társadalmunkra. Végezetül pedig egy általam biztosnak vélt megoldást próbálok felvázolni, hogy a kutatói munkásságom által talált eddigi visszaszorító erőket kiegészítve mi lenne az ideális megoldás a magyar alvilággal szemben.

2. A szervezett bűnözés definiálásának nehézségei

Mindenek előtt a szervezett bűnözés fogalmát kellene tisztázni, hogy aki a dolgozatomban olvassa tisztában legyen azzal, hogy miről is fogok írni a továbbiakban. Egyszerűnek tűnhet egy fogalom meghatározása, de jelen esetben mégsem az, mivel speciális és összetett, sokrétű szervezetről beszélünk. Ezért nagyon nehéz egyetlen elfogadható definíciót megalkotni rá. Mégis tökéletesen látszik, hogy a kezdeti felismerés utáni meghatározás mennyivel pontatlanabb a későbbi részletes megfogalmazásokkal szemben.

1974-es Belügyi szemlében a következőképpen írnak róla: „Az első értelemben szervezett bűnözés alatt minden előre megtervezett bűncselekményt értünk, amely meghatározott időben és helyen következett be.”³ Ez a még hiányos megfogalmazás, sok megválaszolatlan kérdést vetett fel. Az első, összetett meghatározást 1990-ben a Német Szövetségi Köztársaságban a Belügyminiszterek Konferenciájának „Közbiztonsági és Közrendi Munkaköre” határozta meg, miszerint „Szervezett bűnözésnek minősül, ha nyereség- vagy hatalomvágyból, tervszerűen olyan bűncselekményeket követnek el, amelyek önmagukban vagy összességükben fokozott mértékben jelentősek, amennyiben kettőnél több (bűn)részes hosszabb vagy meghatározatlan időtartama oly módon osztja meg a munkát, hogy:

- a) / iparűzési vagy üzletjellegű struktúrák felhasználásával,
- b) / erőszak vagy más megfélemlítésre alkalmas eszköz alkalmazásával,
- c) / a politikára, a tömegkommunikációs eszközökre, a közigazgatásra, az igazságszolgáltatásra vagy a gazdaságra kifejtett befolyás révén működik együtt.”⁴

Ez a definíció már elég részletesen taglalja a szervezett bűnözés részeit. Nézzünk egy másik külföldi megfogalmazást is ebből a cikkből, melyben az FBI meghatározása olvasható, miszerint: „A szervezett bűnözés egy olyan folytatódó és magát fenntartó

³ Mi is az a szervezett bűnözés?: Kivonatos közlés az 1974/1. számból. Belügyi Szemle, 1974. 9.szám, 118. oldal

⁴ Erwin Meindlhumer: A szervezett bűnözés fenomenológiája - A szervezett bűnözés fogalma, megjelenési formái és leküzdése. Közép-európai Rendőrakadémia 1995, ORFK OKK KERA Iroda fordításában, 5. oldal

bűnözés céljából létrejövő megegyezés, amelyet a félelem és a korrupció tart fenn és amelyet a kapzsiság motivál.

- a. /szervezeti felépítés,
- b. /folytatólagos bűnöző jellegű megegyezés.
- c. /cél-nyereség elérése.”⁵

Ezen megfogalmazások után ki lehet emelni azokat a közös vonásokat, amik alapján jellemezni tudjuk a szervezett bűnözés vonásait, melyek változatossága ellenére is mindig jelen vannak.

Anita Trinkfaß nyolc általánosan jellemzőt különböztetett meg.⁶ Ezek magyarázatával és kiegészítésével, hogy ma is aktuálisnak tekinthessük, már világosabban látni fogjuk, hogy miért veszélyes a társadalomra ez a fajta bűnözői csoportosulás.

1. Több személy tartós összefonódása:

Vagyis egyedül nem lehet ilyen bűncselekményt elkövetni, tagokra van szükség („három, vagy több személy együttműködése”⁷ az Európa Tanács szakértői csoportja szerint), akik huzamosabb ideig vagy meghatározott ideig alkotják a szervezetet.

2. Hierarchikus szervezeti struktúra:

Anita Trankfaß nem bontja szét, viszont magyar szemszögből nézve meg kell említenünk, hogy a felépítés 2 módon is történhet. Felépülhet sejtyszerűen, ahol a tagok a bűncselekményeket önállóan követik el, nem pedig egy központi vezetés utasítására, mégis olyan folyamatos és szoros az együttműködés, hogy egy szervezethez tartozóként lehet róluk beszélni. A másik felépítési módnál szigorú alá-fölé rendeltségi viszony van, ahol a vezetők döntenek a bűncselekmények és egyéb illegális tevékenységek döntéséről. Ezen struktúrán működő bűnszervezeteket hívjuk maffiának. Rengeteg definíciója van: „valószínűleg az áll a legközelebb a valósághoz, amely szerint a maffia egyrészt a szervezett bűnözés

⁵ Uo.

⁶ Anita Trinkfaß: Szervezett bűnözés. Rendészeti szemle, 1993. 6. szám, 97-98. oldal

⁷ Dr. Gulyás Richárd: A szervezett bűnözés és annak gazdasági aspektusai. Rendőrség 2005 (évkönyv), Budapest 2006, 36. oldal

*specifikus, Szicília szociális struktúrájához, az ottani szociális kontrollhoz idomult formája, másrészt azonban a bűnözésen túlmutató, sokkal összetettebb, a szicíliai valóságban mélyen gyökerező társadalmi jelenség, életforma, a hatalom gyakorlásának egyfajta torz változata.”*⁸ Mint már az előszóban is említettem, Magyarországon nem igazán beszélhetünk maffiáról, mivel inkább regionálisan terjeszkednek a szervezett bűnözés hazai képviselői, tehát inkább sejtyszerűen alakítják ki a hazai alvilágot. Természetesen vannak olyan részek is, ahol kiépült az alá-fölérendelt viszony (például: Fekete sereg), de itt is hiányzik a másik tényező, ami a tipikus (olasz, amerikai) maffia felépítéséhez szükséges, a belső bizalmi rendszer (pl.: Nincs külső jelentkezés, csak belső tag bemutatása alapján lehet bekerülni, stb.). Ezen tényezők feltárása után úgy vélem a hazai médiának köszönhető, hogy a magyar szervezett bűnözés maffiaként van elnevezve. A szakirodalmak tanulmányozása során nem igazán találkoztam (inkább csak külföldi kitekintések alkalmával) a maffia elnevezéssel.

3. Illegális üzletek folytatása:

A gazdasági bűncselekményekkel szorosan összefonódott az alvilág tevékenysége. Mint bármely üzleti tevékenység, itt is a kereslet kielégítése a cél, viszont a legális üzletekkel ellentétben itt a kínálat tárgyi oldala törvényekben tiltott dolgokat foglal magában, úgy, mint:

- pénzmosás
- illegális szerencsejátékok
- fegyverkereskedelem
- megvesztegetés
- ember csempészet
- kábítószer csempészet
- prostitúció és szexuális kizsákmányolás
- zsarolás

⁸ Dr. Pusztai László: A szervezett bűnözés néhány kérdése (Gondolatok egy terminológiai vitához). Belügyi szemle, 1989. 1. szám, 46. oldal

- adócsalás
- stb..⁹

Demszky Gábor írta le 1997-ben, hogy: „A szervezett bűnözés alapvető célja, hogy az adott régió, sőt kontinens piacát a maga számára előnyös módon befolyásolja. Csoportjai, az egyes országok jogrendszerének gyengeségeit kihasználva, tiltott vagy korlátozott kereskedelmet folytatnak. Mindenáron arra töreksenek, hogy illegális úton extraprofitra tegyenek szert. Tevékenységük alig felbecsülhető. Világméretben évente több százmilliárd dollár kárt okoznak a gazdaságoknak. Fokozatosan kiterjesztik működésüket a legális gazdaság területére is. Meghatározó részesedést igyekeznek szerezni benne, és ezzel aláássák a legális vállalkozások piaci pozícióit. Közvetett módon tehát a gazdaság egészének életképességét veszélyeztetik.”¹⁰

A volt budapesti főpolgármester gondolatában szépen megfogalmazza, hogy az alvilági tevékenységek hogyan tudják tönkretenni egy adott állam gazdasági rendszerét, ezáltal a bűncselekményeik az átlag polgári életet is megnehezítik. Az illegális üzletekkel (például: csempézet) tönkreteszik a legálisan működő vállalatokat, melyek tisztességesen adóznak az állam felé.

Ez csak töredéke azon tevékenységeknek, amikkel a szervezett bűnözés az állampolgárokat sújtja, mert még nem is említettem a drogok terjesztésével okozott hatalmas társadalmi problémákat, de erre csak később fogok rátérni.

4. Tervszerű eljárás munkamegosztással:

Mindenkinek külön szerepe van, így válik a bűnelkövetés szervezetté. A maffia típusú felépítésben lehet a legjobban átlátni, hogy a feladatok kiadása hogy jut el a „keresztapától” a katonáig. A sikerük kulcsa abban rejlik, hogy a vezetők az átlag bűnelkövetőnél jóval intelligensebbek s ők határozzák meg, hogy kinek mi a feladata. Arra, hogy a szervezett bűnözéssel foglalkozó bűnelkövetők jobb képességekkel rendelkeznek, mint egyéb bűnöző társaik, jó példa a kilencvenes években Dr. Münnich Iván és Vág András által elvégzett reprezentatív

⁹ Csonka Péter: A gazdasági és szervezett bűnözés elleni harc perspektívája az Európa Tanácsban. Belügyi szemle, 1998. 11. szám 36-38. oldal

¹⁰ Demszky Gábor: Szervezett bűnüldözéssel a szervezett bűnözéssel ellen. Belügyi szemle, 1997. 7-8. sz. 6. oldal

intelligenciateszt, ahol többek között vizsgálták a már fent említett mentális különbségeket a bűnelkövetők között.¹¹ Az alábbi táblázatban¹² jól látni, hogy a gazdasági és vagyon elleni intellektuális bűncselekményeket elkövetők IQ hányadosa mennyivel magasabb értékeket mutat, mint a többieké.

A vizsgált személyek százalékos eloszlása IQ-övezetenként, kriminológiai csoportonként

	-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-
Erőszakos és garázda jellegű bűncselekmények	16,4	18,8	23,8	19,9	14,6	5,4	1,2
Szexuális bűncselekmények	9,4	17,6	22,4	22,4	16,5	9,4	2,4
Vagyon elleni bűncselekmények	7,9	9,1	16,7	20,9	24,2	17,0	4,2
Gazdasági és vagyon elleni intellektuális bűncselekmények	1,4	2,8	9,7	11,1	26,4	36,1	12,5
Egyéb bűncselekmények	3,7	12,5	20,6	29,4	18,4	13,2	2,2
Összesen:	9,9	13,2	19,7	21,2	19,5	13,1	3,3

5. Rugalmas bűnözési technológia, a bűnözési módszerek megválasztásának sokoldalúsága:

Mint már fentebb részletesen leírtam, a szervezett bűnözés hatalmas problémát okoz az adott állam gazdaságában. Ezt nem tehetné meg, ha nem lenne megfelelő technikai háttere s nem alakultak volna ki olyan módszerek, amikkel kiterjeszthették a bűnözői szokásokat. Magyar vonatkozásban is tökéletesen látszik, hogy milyen rafináltak s megfontoltak az elkövetők eme szervezett rendszerben.

¹¹ Dr. Münnich Iván-Vág András: Az intelligencia-színvonal mutatói (MAWI-teszt) egy hazai reprezentatív bűnelkövetői mintában. Kriminológiai és kriminalisztikai tanulmányok XXV. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1988.

¹² Id. m. 273. oldal, 1. táblázat néven

Dr. Lux Gyula az 1997-es Belügyi szemlében megjelent cikkében¹³ a vám és pénzügyőrség által felderített estekről, módszerekről ír, amik kapcsolatba hozhatóak a hazai alvilággal. A feltárt esetek kialakulásánál megemlíti, hogy a technikai fejlődés következményei, hogy profi módon tudnak bűncselekményeket elkövetni, így például adócsalást, csempészetet, okmányhamisítást, stb. Erre utalva a következő félelmét jegyezte le: *„Aggasztó, hogy egyre jobb, fokról fokra tökéletesebb hamisítványok kerülnek napvilágra. A mind tökéletesebb számítógépes nyomtatók, scannerek megjelenésével a hamisított okiratok száma és minősége egyenes arányban nő.”*¹⁴

Azóta eltelt 15 év, hatalmas fejlődések mentek végbe az élet minden területén, így az informatikában is. Sajnálatos módon az elkövetési módszerek is párhuzamosan követték ezeket a változásokat, ami adódhat abból, hogy az elkövetők hivatásszerűen követik el a bűntetteket, akiket ezért hivatásos bűnözőknek hívhatunk. Ez egy lényeges meghatározás, mert elkülöníti a hétköznapi elkövetőket a szervezett bűnözésben résztvevőktől. Utóbbiak tervszerűen követik el a jogellenes cselekményeket, fejlett technikai háttérrel rendelkeznek, tudják, hogy mit kell tenni abban az esetben, ha a hatóságok elfogják őket, sőt még arra is fel vannak készítve, hogy a bíróság előtt miként nyilváníthatnak meg.¹⁵

A szervezettség áthatja a módszereket, így sajátos eljárási eszközök jönnek létre a különböző esetekre a zsarolástól a megvesztegetésig.

6. Nemzetközi kapcsolatok, mobilitás:

A szervezett bűnözés egyik alappillére a nemzeti kapcsolatokban rejlő hatalom. Ezt úgy értem, hogy ezek az összeköttetések képesek megmenteni azon bűnözői csoportokat, aminek a hatóságok már teljesen elzárták a hazai érdekeltségeit, kapcsolatait. A megoldások fejezetben külön foglalkozom ezzel a jelenséggel, amire már az igazságszolgáltatás is felfigyelt. A mai szervezett bűnözés elleni harcok elengedhetetlen része a nemzetközi együttműködés, különböző egyezmények, amik első körben gátat tudnak szabni a

¹³ Dr. Lux Gyula: Szervezett bűnözés és feketegazdaság. Belügyi szemle, 1997. 7-8. szám 100-113. oldal,

¹⁴ Id. m. 110. oldal

¹⁵ Dr. Dános Valér: A szervezett bűnözés definiálásának néhány problémája, Belügyi szemle, 1989. 7. szám 21-30. oldal

terjeszkedésüknek, szorosabb együttműködéssel pedig ki is lehet iktatni az adott országokban lévő alvilági csoportokat. Hazánkban például albán, orosz, olasz, ukrán, török, arab bűnözők is tevékenykednek. A nemzetközi kapcsolatok lehetővé teszik a jogellenesen megszerzett javak másik országban történő elrejtését, amik akár a nyomozások sikertelenségéhez is vezethetnek. Nem csak a monetáris (anyagi) hozományok eltüntetése okoz problémát, hanem a különböző törvénytelen kereskedelmi formák is, melyek különböző (általában szomszédos) országok szervezett bűnözői csoportjai között alakultak ki. Ezek súlyosabb típusai az ember csempészet, kábítószer csempészet, gépjármű csempészet vagy akár ennél is veszélyesebb a fegyverekkel, nukleáris fegyverekkel való kereskedelem. Az Európai Unió által megnyitott határok is tovább nehezítik az igazságszolgáltatás küzdelmét eme tevékenységek ellen, erről részletesebben a negyedik fejezetben írok.

7. A modern infrastruktúra tudatos felhasználása:

Erről nem szeretnék részletesen írni, már több alkalommal is megemlítettem, hogy az alvilág hatalmas tőkével rendelkezik, amikből a legmodernebb eszközöket, tárgyakat tudják megvenni vagy befolyásos embereket megvesztegetni. A következő pontban betekintést nyerhetünk ezek nagyságába.

8. Nyereségre való törekvés:

A törvényen kívüli szervezetek nevéből kiindulva is egyértelművé válhat számunkra, hogy tevékenységük illegális, de ami ebben a pontban fontosabb tényező, hogy szervezetet alkotnak. A szervezetek általános létrejöttének oka pedig anyagi jellegű, a legnagyobb haszonra való törekvés a cél. Így a szervezett bűnözés céljai között is az első a lehető legtöbb anyagi tőke megszerzése. Mint már említettem¹⁶, a maffia a szervezett bűnözés sajátos formája, amiben „*még becsületkódexről is beszélhetünk, amely a tagjait összetartja; a 'modern' szervezetnél a pénz az a tényező, amely a szervezet fennmaradását biztosítja.*”¹⁷

Itt kitérnék a pénzmosásra is, ami a nyereség legalizálását foglalja magában.

Mekkora pénzek forognak az alvilág kezei között?

¹⁶ II. fejezet, 2. pontjában

¹⁷ Anita Trinkfaß: Szervezett bűnözés. Rendészeti szemle, 1993. 6. szám, 98. oldal

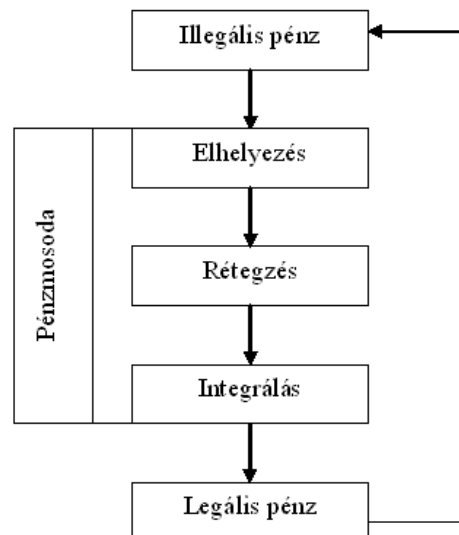
Elgondolkodtató választ ad rá az egyik Biztonsági szemlében megjelent cikk bizonyos mondata:

„A szervezett bűnözés nagysága, kiterjedése jól jellemezhető azzal, hogy mekkora annak 'bruttó bűnügyi terméke', azaz milyen értékű áruval és szolgáltatással 'kereskednek' ezek a csoportok. Ezt természetesen csak becsülni tudjuk. Egyes szakértők szerint a szervezett bűnözés a világ huszadik leggazdagabb 'szervezete' lett. Ez azt jelenti, hogy gazdagabb, mint a világ 191 államából 150. A világ 'bruttó bűnügyi terméke' a világkereskedelem értékének 20%-át teszi ki.”¹⁸

Rengeteg pénzről van szó, amit törvénytelen üzletekkel szereznek meg az alvilágban foglalkoztatott személyek. Gondolhatjuk, hogy ezen a nyomon kiindulva a hatóságoknak egyszerű dolga van felderíteni a szervezett bűnözésben lévő ügyleteket, személyeket, de ez nem így van, mert akadályozó tényezőként megjelent a pénzmosás.

Antal Kristóf példáján¹⁹ keresztül szeretném bemutatni a pénzmosás lényegét, miszerint „A pénznek nincs szaga.”, legalább is ezt válaszolta Róma kilencedik császára Titus Flavius Vespasianus fiának, mikor az szemére vetette, hogy apja még a nyilvános illemhelyeket is megadóztatta. A mai piszkos pénzekkel is ugyan ez a helyzet, ha jól forgatja a szervezet, akkor senki nem fogja megtudni, hogy honnan származnak a hatalmas összegek s ezzel fenntartják a törvényesség látszatát. Becslések szerint a világ GDP-jének 1,3%-át, megközelítőleg 3000 milliárd dollárnyi pénzt mosnak tisztára.²⁰

Pénzmosás ábrája²¹:

¹⁸ Corvinák - Szervezett bűnözés - 2. Új típusú biztonsági kihívások. Biztonsági szemle – Corvinus Külügyi és Kulturális Egyesület, http://biztpol.corvinusembassy.com/?module=corvinak&module_id=4&cid=77

¹⁹ Antal Kristóf: Pénzmosás három lépésben. 2007 szeptember, <http://www.interpressmagazin.hu/index.php?page=archivum&cid=106>

²⁰ Biztonsági szemle – Corvinus Külügyi és Kulturális Egyesület, Corvinák - Szervezett bűnözés - 2. Új típusú biztonsági kihívások. http://biztpol.corvinusembassy.com/?module=corvinak&module_id=4&cid=77

²¹ Kép: Pénzmosás fázisai. http://www.lizingpercek.hu/penzmosas_fazisai.html

A fenti ábrán látható a pénzmosás folyamata, ami 3 szakaszból áll²²:

Elhelyezés:

Az első szakasz célja az, hogy a nagy mennyiségű illegális pénzt (elsősorban készpénzt) bejuttassák a pénzügyi rendszerbe. Ezt általában büntetlen előéletű közvetítőkkal teszik meg, akkora összegekben, hogy azok az azonosítási kötelezettséget ne ériék el. Az összegeket különböző számlákon helyezik el. Ezeket a pénzeket legegyszerűbb olyan helyeken beírni a könyvelésbe, ahol nagy készpénzforgalom van s az nehezen követhető, így például kaszinókban, autómosókban, stb.

Itt említeném meg a pénzmosás szó eredetét, ami valószínűleg Al Capone nevéhez fűződik, „*aki Chicago-szerte működtetett pénzbedobós, önkiszolgálós mosodákat, ezek segítségével álcázva a szerencsejátékokból, prostitúcióból és a szesztilalmi törvények megsértéséből származó jövedelmét*”²³.

Az elhelyezés szakaszában lehet feltárni a legkönnyebben a törvénytelenül megszerzett pénzt, ezért pont ez a legsérülékenyebb része a folyamatnak.

Rétegzés:

A második szakasz célja, hogy a jogellenesen megszerzett jövedelmet elkülönítsék az eredeti forrástól, ezáltal akihez visszajut a „tiszt” bevétel, azt nem lehet összefüggésbe hozni az illegális pénzzel. Ehhez összetett gazdasági folyamatokat, tranzakciókat használnak fel, és a világ pénzügyi rendszerének gyors felhasználása során követhetlenné válik a pénz útja. Ezt különböző, egymást keresztező, több országon áthaladó műveletekkel tudják végrehajtani. Leginkább többszörösen összetett, koholt tranzakciókat hoznak létre fantom és „*offshore*”²⁴ társaságok között. Egy ilyen ügyet úgy tud felgöngyölíteni a nyomozó hatóság, ha rengeteg engedélyt kérve (leginkább külföldön) nyomon követi az illegális jövedelem haladását, ami rengeteg időbe telik, mindeközben a szervezett bűnözésben lévők eltüntetik a pénzmosás maradék nyomait.

²² Uo.

²³ Simon Rita: Al Caponétól egyenes út vezet a modernkori pénzmosáshoz. 2008. április 17. 12:54:00, http://www.mfor.hu/cikkek/Al_Caponetol_egyenes_ut_vezet_a_modernkori_penzmosashoz.html?page=1

²⁴ A gazdasági életben országon kívüli tevékenységet végző, üzlet, cég jelzőjeként használják.

Pintér István az offshore-t így határozza meg egyik cikkében²⁵: „Az adott állam engedélyezi termelő- és szolgáltató cégek, bankok és biztosítók alapítását, azzal a feltétellel, hogy ezek tevékenységüket kizárólag más államban fejtik ki.”²⁶ Tehát tökéletes a szervezett bűnözés számára, hogy saját szigorú betekintési szabályokat létrehozva az adott fiktív szervezeten belül, védekezni tudnak a hatóságokkal szemben, miközben ezen keretek között a pénzt külföldön tisztára mossza.

Integrálás:

A harmadik fázis, ahova a pénz már úgy érkezik el, hogy annak eredetét már nem lehet kideríteni. Az immár törvényes bevételt gond nélkül feltüntetheti jövedelmeként a pénzmosó személy, amiből még adózik is. Ezt az összeget innen már legálisan visszaforgathatja a gazdaságba, amit általában ingatlanok, drágakövek vásárlásával, cégekbe való befektetéssel tesznek meg vagy saját törvénytelen üzleteikbe investálja vissza, - ahogy az ábrán is látható - s ezzel bezárul az ördögi kör.

²⁵ Pintér István: Az offshore, a szervezett bűnözés és a biztonság. Belügyi szemle 2000. 6. szám. 50-62. oldal

²⁶ Id. m. 50. oldal

3. A szervezett bűnözés fejlődése Magyarországon

Hetvenes évek, a kezdeti időszak

A hetvenes évek Magyarországa, a szocializmus által elzárt területek közé tartozott. Az ebből eredő csempészesi hullám indította meg hazánkban a szervezett bűnözés kialakulását²⁷.

„A Keleti-pályaudvar melletti csencselésről, a kvarc-órák, farmernadrágok, műszaki cikkek, valuták piacáról. Sok bűnre hajlamos ember belefolyt ebbe a csempészésbe, és komoly anyagi háttérre tettek szert.”²⁸

Ezek az emberek odáig jutottak pár év alatt, hogy a százas tételeknek már nem volt nagy anyagi hozama, így már csak olyan üzleteket kötöttek, amiken 500 ezer forint felett tudtak keresni. Ez igen csak nagy üzlet volt, hiszen az akkori átlag kereset néhány ezer forint volt.

„Az így megtollasodó kereskedők vagyonára persze szemet vetettek a bűnözők is, akik 'arra gondoltak, ha ezeknek ennyi van és nem tiszta úton jutottak hozzá, akkor ezt csak úgy lehet megszerezni, ha kiraboljuk őket, betörünk hozzájuk, és elvesszük a dolgaikat.' A hazai alvilág első komolyabb tőkefelhalmozása ezekből a betörésekből valósulhatott meg, de ehhez az is kellett, hogy a korábbi elkövetési módokkal ellentétben a bűnözők már komolyan szerveződjenek.”²⁹

Az ilyen s ezekhez hasonló bűnözői tevékenységek szerveződése s fejlődése vezetett el odáig, hogy a nyolcvanas évek elejére már megjelent a szervezett bűnözés alapformája Magyarországon.

A hivatásos szervek ekkor még nem is sejtették, hogy mi készül a háttérben. Talán ezen kezdeti szakaszban még megakadályozható lett volna a szervezett bűnözés kialakulása, ha az akkori vezetés belátta volna a problémát.

²⁷ Dezső András: Így alakult ki a magyar szervezett bűnözés. 2012. június 14. 08:28, http://hvg.hu/itthon/20120614_szervezett_bunozes_kialakulasa

²⁸ Tonhauser László: Szervezett bűnözés?. Belügyi szemle, 1983. 9. szám. 48. oldal

²⁹ Uo.

Nyolcvanas évek, a szervezett bűnözés megjelenése

Dr. Kránitz Mariann csoportosítását³⁰ alkalmazva 3 részre osztom én is ezt a korszakot.

A nyolcvanas évek első felében kezdődött el Dr. Katona Géza szerint³¹ is a szervezett bűnözés, abból kifolyólag, hogy az akkori totalitárius állam hanyatlani kezdett, ezzel is elősegítve, hogy az állam nem tudott megfelelő figyelmet fordítani a bűnözésre, annak fejlődésére, visszaszorítására.

Akik rátermettek voltak, azok ezt rögtön észrevették s megindultak a gazdagság reményében a törvénytelen úton.

A gazdasági életben is változások léptek fel, beindult hazánkban az önkizsákmányolás³², aminek következtében létrejött a szegénység. Ezt a tényt az akkori politikai vezetés tagadta, de érezhetőek voltak a társadalmi különbségek, a vagyonosok viszont elkezdtek félni, mert a bűnözés is egyre jobban erősödött s ez leginkább őket veszélyeztette. Érdekes, hogy ugyan ebben az időben 1983. június 7.-én Szíjártó Károly legfőbb ügyész arra kérdésre, miszerint *„Jelenthetik-e az eddig írtak, hogy a fővárosban létezik egy bűnözői alvilág?... A rendőri, ügyészi és bírói munka időszerű kérdései című előadásában kifejtette -, továbbra is egyértelműen tagadó választ adhatunk.”*³³

Nagyon jól megfigyelhető ebben az időszakban az a két álláspont, miszerint van vagy nincs szervezett bűnözés Magyarországon. Fent említett év szeptemberében Tonhauser László egy lakásbetörési sorozat egyik gyanúsítottjának kihallgatása kapcsán jegyezte meg³⁴, hogy igen is Magyarországon már szervezett bűnözés tapasztalható. A kihallgatott személy nyilatkozott arról is, hogy az ügyvédeknek eme szervezett rendszerben milyen nagy szerepe van. Erre igen hamar reagáltak az érintett rétegből, s az

³⁰ Dr. Kránitz Mariann: Korruptió – szervezett bűnözés. Kriminológiai és kriminalisztikai évkönyv – Kriminológiai és Kriminalisztikai Tanulmányok XXXII., Ikva kiadó, Budapest - 1995, 82-1113. oldal

³¹ Dr. Katona Géza: A magyarországi szervezett bűnözés kutatásának módszertani kérdéseiről. Rendészeti szemle, 1993. 9. szám, 33. oldal

³² Dr. Katona Géza: Szervezett bűnözés Magyarországon. BM Kiadó, Budapest - 2000, 11-16. oldal

³³ Dr. Csiba István és Dr. Bodor Endre: A szervezett jellegű bűnözés megnyilvánulása a fővárosban. Belügyi szemle, 1983. 9. szám, 9. oldal

³⁴ Tonhauser László: Szervezett bűnözés?. Belügyi szemle, 1983. 9. szám. 48-52. oldal

1984. évi márciusi Belügyi szemlében³⁵ ügyvédek cáfolták meg a Tonhauser által leírtakat s a szervezett bűnözés hazai létezését is.

Abban viszont senki sem kételkedett, hogy ez idő tájt kétszeresére emelkedtek a vagyon ellen elkövetett bűncselekmények az előző évekhez képest. Ekkoriban már elterjedt volt, hogy a vendéglátóhelyektől, mulatóktól, kiskereskedőktől védelmi pénzt szedtek a bűnözők.³⁶

Dr. Csiba István és Dr. Bodor Endre már 1983-ban megírták, hogy milyen veszélyeket rejtenek a társadalom besúgói: *„Megjelentek a tippadók, akik a betörő tolvajnak nevet és címet adnak ahhoz, hogy hová érdemes betörni. A tippadók zömében főleg a taxisofőrök, a boy szolgálat alkalmazottai, a fodrásznők, a szállodai alkalmazottak, színházi öltöztetők, büfések és a prostituáltak köréből kerültek ki.”*³⁷

Írásukban közlik azt is, hogy a büntetés végrehajtási intézetekben is megindultak az információ gyűjtések, hogy kinek vannak gazdag ismerősei s azok hol laknak. Ekkoriban a korlátlan levelezés elősegítette, hogy ezek a fogvatartottak tippadóként működjenek a kint lévő bűnözőtársaiknak.

Saját tapasztalatom, hogy sajnálatos módon a börtönökben a mai napig működik ez az információ csere, természetesen nem csak erre élesedik ki, hanem minden olyan illegális tevékenységre, amit egymástól meg tudnak tanulni a büntetésük alatt. Sok bűnöző között láttam kialakulni azt a fajta kapcsolatot, amelyet nagy valószínűséggel szabadulásuk után is fent tartanak, ami a társadalom szempontjából nem előnyös. Több esetben is kapcsolattartóként szerepel a szabadult fogvatartott egy másik bent lévőnek, akivel együtt „ültek”. Ezek a kapcsolatok eredményezik azt, hogy akik nem tudnak visszailleszkedni a társadalomba, azok könnyen visszatérnek a bűnözői világba, valószínűsítem, hogy nem egy esetben a szervezett bűnözés kötelékébe.

Már ebben az időszakban is megfigyelhető volt, hogy a bűnelkövetők szakosodni kezdtek, a mainál is jobban, mert akkoriban, *„a 'hőskorban' még a hazai bűnözők is meglehetősen ügyeltek arra, hogy túlságosan ne zavarják egymás felségvizeit”*³⁸. Ez azt

³⁵ Dr. Horváth Jenő, Dr. Bánáti János és Dr. Jancsó István: Szervezett bűnözés vagy szervezett hangulatkeltés?. Belügyi szemle, 1984. 3. szám. 50-52. oldal

³⁶ Dr. Bócz Endre: „Egy államügyész vallomása...”. Belügyi szemle, 1997. 7-9.szám, 11-22. oldal

³⁷ Dr. Csiba István és Dr. Bodor Endre: A szervezett jellegű bűnözés megnyilvánulása a fővárosban. Belügyi szemle, 1983. 9. szám, 5. oldal

³⁸ Dr. Kránitz Mariann: Korruptió – szervezett bűnözés. Kriminológiai és kriminalisztikai évkönyv – Kriminológiai és Kriminalisztikai Tanulmányok XXXII., Ikva kiadó, Budapest - 1995, 90. oldal

jelentette, hogy egy adott elkövető egy elkövetési formára szakosodott, például csak autót lopott vagy csak betörésekkel foglalkozott.

A szervezettséghez kapcsolódik, hogy már ekkoriban is nagyon ügyeltek arra, hogy kiket választanak meg segítőknek. Nem szívesen vállaltak a szükségesnél magasabb kockázatot, ezért a legjobb szakembereket bérelték fel az illegális ügyletek intézéséhez, így egy autó tolvaj a legjobb autószerelőt alkalmazta. Az anyagiak nem számítottak, mert a bűnözés nagyon jó üzletnek számított, pláne ha szervezetten hajtották végre, ezért lehetett olyan szélsőséges esetekre is példa, miként egy „forró nyomon történő üldözés” során a bűnelkövető egy Porschén menekült az őt Ladával üldöző rendőr elől³⁹. Már bevett szokás volt az *alibi*⁴⁰ használata is, amivel a szervezet próbálta a saját embereit lefedni, ha esetleg mégis szóbaohnák az adott illegális tevékenységgel kapcsolatban.

A nyolcvanas évek közepére kialakultak az adott bűnözői rétegek, amik már összehangoltan működtek, létrehozva a magyarországi szervezett bűnözést. Természetesen még nem tartott ott, ahol ma, viszont az első fejezetben felsorolt nyolc jellemző vonás megtalálható volt a struktúrájukban.

A társadalom egyre jobban érezte, hogy erősödik hazánkban az alvilág, leginkább a hirtelen meggazdagodó emberek elterjedéséből. Ezen évtized első felében kialakultak a magyar szervezett bűnözés alapjai, már csak meg kellett szilárdítani a saját helyzetüket s tovább építhették az illegális szervezeteket. Tevékenységüket óriási mértékű megvesztegetéssel, korrupcióval biztosították s szépen lassan alkalmazkodtak a gazdasági változásokhoz.

A működésük töretlen volt, mert⁴¹:

- saját érdekükben egyre hatékonyabban dolgoztak a tippadók,
- kialakult az erős bűnözői „mag”,
- folyamatosan követték s beszerezték a legújabb technikai eszközöket,
- még mindig a legjobb szakembereket dolgoztatták, tovább fejlődött az orgazda⁴² hálózat, melybe tisztességes állampolgárok is egyre többen kapcsolódtak be.

³⁹ Uo.

⁴⁰ Bizonyíték, hogy büntett elkövetésekor nem tartózkodott a helyszínen; kibúvó.

⁴¹ Dr. Kránitz Mariann: Korrupció – szervezett bűnözés. Kriminológiai és kriminalisztikai évkönyv – Kriminológiai és Kriminalisztikai Tanulmányok XXXII., Ikva kiadó, Budapest – 1995, 92. oldal

Ezen ismérvek után nyilvánvaló, hogy miért tudott a nyolcvanas években oly mértékben megerősödni a hazai alvilág, hogy a mai napig nem lehet felszámolni. Sokakban felmerülhet a kérdés, hogy honnan volt akkoriban ennyi pénze a szervezett bűnözésnek. A válasz egyszerű, a privatizáció nyújtotta lehetőségeket használták ki. Ahhoz, hogy valaki eme gazdasági programban részt vegyen, három feltételnek kellett eleget tennie⁴³:

- 1) Büntetlen előélet
- 2) Szakirányú képzettség
- 3) Jelentős anyagi tőke

Az első kettő nem igazán jellemző a bűnelkövetőkre, de a tapasztalatok azt mutatták, hogy akkoriban is a legmeghatározóbb tényező a pénz volt. S úgy tűnik, hogy itt is bőven elég volt a hatalmas anyagi háttér ahhoz, hogy be tudjanak szállni a privatizációs folyamatokba. Ezzel is manipulálták a gazdasági folyamatokat, ami az átlag ember teljes kizárását jelentette s még inkább visszavetette a társadalmi fejlődést. Sőt, az átlag tanult (szakirányú képzettség és büntetlen előélet ismérvek kimerítése végett) embert is beszerverték a folyamatba. Ők voltak a strómanok⁴⁴, akik anyagi biztosítás mellett vállalatokat, leginkább vendéglátó ipari egységeket tudtak létrehozni⁴⁵. Ha lebuktak, hogy honnan van anyagi háttér, akkor ők vitték el az ügyet, cserébe szabadulásuk után hűségükért a szervezet busásan megjutalmazta. A másik kimenetele az volt az ügyintézésnek, hogy a hitelezők, anyagi befektetők (alvilág tagjai) igényt tartottak a már jól profitáló vállalkozásra. Abban az esetben, ha tisztességes akart maradni a tulajdonos s nemet mondott, csődbe juttatták az egységet s saját módszereikkel elszámoltatták az adakozók a tulajt. Nem okozott problémát, ha valaki kihullott, mert mindig volt valaki, aki meg akart gazdagodni. A másik lehetősége a tulajnak az volt, hogy belement az üzletbe s szövetséget kötött a „jóakaróival”, ebben az esetben az alvilág bábja lett bizonyos részesedésért, cserébe pedig megtette a rá kirótt feladatokat (például: pénzmosás, orgazdaság, stb.).

⁴² Orgazdaság: vagyoni haszon végett megszerzése v. elrejtése oly dolognak, mely a tettes tudomása szerint büntetendő cselekmény útján jutott birtokosa v. birlalójának kezéhez, úgyszintén a közreműködés ily dolog elidegenítésénél.

⁴³ Dr. Kránitz Mariann: Korruptió – szervezett bűnözés. Kriminológiai és kriminalisztikai évkönyv – Kriminológiai és Kriminalisztikai Tanulmányok XXXII., Ikva kiadó, Budapest – 1995, 93. oldal

⁴⁴ Az első számú lábjegyzetében olvasható a jelentése

⁴⁵ Köhalmi László könyvismertetője: Katona Géza: Szervezett bűnözés Magyarországon. Belügyi szemle 2000. 12. szám. 89-90. oldal

A nyolcvanas években fellendült az illegális pénznyerő automaták elterjedése is, ami szintén nagy hasznot tudott hozni az alvilági csoportoknak. Ezeket általában külföldről csempészték be hazánkba, s különböző szórakozóhelyeken rábeszélést vagy megfenyegetést a tulajdonosokat, hogy kiállítsák saját gépeiket.

A nyolcvanas évek végén a hazai szervezett bűnözés már bebetonozódott, beépült a nemzeti gazdaságba, óriási agyagi háttérrel s kapcsolatokkal rendelkező szervezetté nőtte ki magát. 1989-es év nagyon fontos volt Magyarország egész népe számára, mert megtörtént a rendszerváltás. A helyzet mégsem volt előnyös minden szempontból a társadalom számára, mivel olyan vezetők kezébe került a hazánk, akik nem voltak jártasak egy ország irányításában. Ennek következményei a '90-es években jelennek meg, amit a következő pontban részletesen taglalni fogom.

Kilencvenes évek, az alvilág felszínre kerülése

Előzőekben említettem, hogy a rendszerváltás mérföldkő volt a történelmünkben. Sajnálatos módon a magyar alvilágnak ez az esemény ugródeszkaként szolgált. Hogy miért? Dr. Kránitz Mariann által felsorolt példákat⁴⁶ kiegészítve szeretnék választ adni a kérdésre, melyből kiderül az is, hogy az átlag polgárokra milyen hatással volt a rendszerváltás kezdeti időszaka.

1. Rendszerváltás utáni amnesztiák⁴⁷:

Végére is érhető lett volna eme cselekedet sorozat, mert rengeteg embert zártak börtönbe, akik általában politikai foglyok, a régi rendszer állítólagos ellenségei voltak. A sok amnesztiában részesült ember között viszont voltak olyan profi szervezett bűnözésben jártas bűnözők, akik szabadulásukat követően azonnal nekiálltak kihasználni az új rendszer gyengeségeit.

⁴⁶ Dr. Kránitz Mariann: Korruptió – szervezett bűnözés. Kriminológiai és kriminalisztikai évkönyv - Kriminológiai és Kriminalisztikai Tanulmányok XXXII., Ikva kiadó, Budapest - 1995, 95. oldal

⁴⁷ Jelentése: közbocsánat, büntetés elengedése, kegyelem.

2. Rendőrség leépítése:

„Az alkotmányos emberi szabadságjogok helyreállítása jelentősen megnövelte a bűnözők mozgásterét. E jogok torzulásaként a szabadság felcserélése a szabadossággal, a védőügyvédek szerepének kihasználása stb. a zavarosban halászóknak kedvezett. Ebben a helyzetben a rendőrök sokszor tanácstalanok voltak, ilyen feladatokra ugyanis nem voltak felkészítve, kiképezve.”⁴⁸

A legnagyobb problémát az okozta, hogy az állambiztonsági hálózat szétosztásával a bűnügyi titkos felderítéseket is megszüntették. Így a rendőrség „vak” maradt, s a megtizedelt állományt csak a kényszerhelyzetben lévők (megélhetés, közeli nyugdíj korhatár) és a frissen felszereltek alkották. A valóság az volt, hogy az állomány információk nélkül tehetetlen volt a szervezett bűnözéssel szemben. A másik súlyos velejárója, hogy a szétzilált állami hatósági szervek állományából többen kerestek más álláslehetőséget, ahol tudásukat, tapasztalataikat kamatoztatni tudják. Mivel ekkoriban magánnyomozói intézmények nem igazán léteztek, s más legális cégnél sem találták meg számításaikat, átálltak az általuk üldözöttek közé. A szervezett bűnözői csoportok pedig igen nagymértékben honorálták a „pandúrból rablóvá” vált személyek segítségét.

3. Etnikai bűnözői csoportok sokasodása:

Az állam gyengeségeit a külföldön működő alvilági csoportok is figyelemmel követték, s mivel a világ nagy országaiban már komoly megszorítások voltak a szervezett bűnözéssel szemben, ezért rögtön lecsaptak a mi országunkra, ami épp gyenge belső s külső védelemmel rendelkezett velük szemben. Az alábbi csoportok jelentek/erősödtek meg:

- „a román,
- a bolgár,

⁴⁸ Gergely Attila: A bűnüldözés alakulása a rendszerváltás óta. HADTUDOMÁNY X. évfolyam, 1. szám, http://www.zmne.hu/kulso/mhtt/hadtudomany/2000/1_9.html

- *az ún. 'vörös maffia', ideértve az orosz, az ukrán, a csecsen és a grúz csoportokat, hiszen a hajdani Szovjetunió jelenlegi állampolgárainak valódi állampolgárságát igen nehéz megállapítani, vagy egyértelműen tisztázni,*
- *a kínai, valamint*
- *a hazai cigány szervezett csoportok.*"⁴⁹

Ezek a csoportok megváltoztatták a hazai alvilág arculatát, s ezt az átlag polgár is észrevehette, mert láthatta, hogy ezek az etnikai csoportok az utcákon csaptak össze egymással, vagy áldozatukkal. Egyre gyakrabban hajtottak végre kivégzéseket, mészárlásokat, robbantásokat, stb.

4. Az emberkereskedelem és a prostitúció fellendülése:

A határokon való könnyebb áthaladás magával hozta az embercsempészet fellendülését, melynek ága a leánykereskedelem. Ezek határokon átnyúló nemzetközi hálózatokon⁵⁰ keresztül működtek. Leginkább a hazai „cigány maffia” szokása volt, hogy prostitúcióra kényszerítették a nagyvárosokból és az elszigetelt kis falvakból elrabolt lányokat, fiatal nőket (esetenként meg is vették őket, egy 1994-es⁵¹ adat szerint egy kislány ára 30.000 Ft volt), majd az egész banda megerőszakolta ezt követően kiállították az út mellé „dolgozni”. A magyar lányok, nők többségét Olaszországba, Belgiumba, Latin-Amerikába jutatták ki, hogy ott árulják testüket, míg külföldről, főleg orosz, román, lengyel, ukrán, bolgár lányokat hoztak Magyarországra prostituálnak.

Az embercsempészet talán egyik legfelkapottabb hazai esete volt, ami a világsajtót is bejárta, hogy Szegeden egy Adam's Childrens Found nevű amerikai kampány alapítvány Romániából érkező terhes nőknek nyújtott segítséget, amiről később kiderült, hogy csak egy fedő szervezet. Valójában a megszületett gyerekeket „átmeneti gondozó szülőknél való elhelyezés” címszóval 15-20 ezer dollárért az USA-ban eladták⁵².

⁴⁹ Dr. Kránitz Mariann: Korruptió – szervezett bűnözés. Kriminológiai és kriminalisztikai évkönyv–Kriminológiai és Kriminalisztikai Tanulmányok XXXII., Ikva kiadó, Budapest - 1995, 96. oldal

⁵⁰ Dr. Déri Pál: A szervezett bűnözés esélyei. Rendészeti szemle, 1993. 11. szám, 15. oldal

⁵¹ Dr. Kránitz Mariann: Korruptió – szervezett bűnözés. Kriminológiai és kriminalisztikai évkönyv–Kriminológiai és Kriminalisztikai Tanulmányok XXXII., Ikva kiadó, Budapest - 1995, 97. oldal

⁵² Dr. Déri Pál: A szervezett bűnözés esélyei. Rendészeti szemle, 1993. 11. szám, 15. oldal

Hasonló eset, ami a mai napig tapasztalható, hogy különböző hirdetésekben „nyelvtudást nem igénylő külföldi munka, fiatal lányoknak” jelíggel csábítják a naiv lányokat. Nem is sejtik, hogy irataikat elvéve külföldön prostitúcióra fogják kényszeríteni őket. Hatalmas üzleti lehetőség ez a fajta bűncselekmény a szervezett bűnözésnek. Nem véletlen tehát, hogy az egész világon a 2. legnagyobb szervezett bűncselekmény a nőkkel való kereskedelem. Érdekes adat az is, hogy az áldozatok 1-2%-át szabadítják ki ebből a kényszerhelyzetből, míg minden százezredik európai emberkereskedőből csak 1-et ítélnék el jogerősen. Néhány statisztikai kimutatás (2011-es kutatásból), hogy jobban átláthatóak legyenek azok a hatalmas számok:

- „évente 12 billió amerikai dollárt jövedelmez az emberkereskedelem,
- 27 millió ember él rabszolgaságban a világon, többen mint ezelőtt valaha a történelemben,
- 1.39 millió embert kényszerítenek szexuális szolgáltatásra a világon,
- ezeknek az áldozatoknak több mint a 25%-a Dél- és Kelet-Európából származik,
- az emberkereskedelem Európába szállított áldozatainak 90%-át a szex iparban dolgoztatják,
- 20.000 azoknak a nőknek és gyerekeknek a száma, akiket a görög szex iparba szállítanak.”⁵³

Ezek után érthetjük, hogy miért képezi az ember/leánykereskedelem az egyik alappillérjét a magyar és külföldi alvilágnak is.

Még egy aktualitást is megemlítenék, az origo.hu-n⁵⁴ is több alkalommal foglalkoztak azzal, hogy jó fizetést s állást ígérve Magyarországról hajléktalanokat, elszegényedett embereket csábítanak Angliába. A fent említett oldal szerint 10-15

⁵³ Dr. Czine Ágnes: Az emberkereskedelem, mint a szervezett bűnözés egyik megjelenési formája. 2011,

http://doktori-iskola.law.pte.hu/files/tiny_mce/File/Archiv2/czine_agnes/tezisek_czine_nyilv.pdf

⁵⁴ Wirth Zsuzsanna: Ledönthetetlen a magyar csicskázatok piramisa Angliában. 2012. 04. 17., 10:51
<http://www.origo.hu/nagyvilag/20120415-ledonthetetlen-a-magyar-csicskaszatok-piramisa-emberkereskedok-angliaban-masodik-resz.html>

embert visznek ki hajón, autóval vagy repülőgéppel a szigetországba s ott „csicskáztatják” őket, hiteket és drága műszaki cikkeket vetetnek velük s a lehető legtöbb segélyt igényelve az áldozatok nevére, mind elveszik a nagyobb anyagi hozam elérésének céljából. Ebből az ördögi körből nehéz kikerülni, az interjúban megszólaltatott áldozatoknak is csak úgy sikerült kikerülni ebből a közegből, hogy megszöktek.

A példákból mind látszik, hogy nincsenek nemzetközi határok az emberkereskedelemben s ez a globális probléma minden országot érint. Mi lehet vajon a megoldás? Nemzetközi együttműködés és kötelékben való fellépés az egész szervezett bűnözéssel szemben, de erről majd később beszélek a megoldásokkal kapcsolatos fejezetben.

5. Kábítószer kereskedelem:

Egészen a nyolcvanas évek végéig Magyarországon nem is beszélhetünk kábítószer bűnözésről. Ennek miéértjére több válasz is van.

A rendszerváltás előtt nem lehetett az akkori rendszer miatt a forintot szabadon váltani, tehát nem alakulhatott ki a kábítószer kereskedelem és ez által a pénzmosás sem.⁵⁵ A társadalom java nem engedhette meg magának, hogy hatalmas összegeket költsön kábítószerre. Szintén az akkori államrendszerhez kötődik az a probléma, hogy vízumkényszer uralkodott, tehát a külföldre való utazások erősen szabályozva voltak, mondhatni az ország teljesen el volt szigetelve. A rendszerváltás előtti politika nem is beszélt kábítószer kereskedelemről s fogyasztásról sem, mert az akkori ideológia ezt tagadta. Mégis a kábítószer jelen volt az országban, de csak azért, mert Magyarország már akkor is tranzit orszádként szolgált a nyugat-európai országok és a közel-kelet között, ami főként a „Balkán-útvonal” ránk eső részén zajlott le. A kilencvenes évek elején kitört délszláv háború elzárta a déli csempész utakat, ezért azok északra tolódtak, vagyis hazánk lett a „drogcsempészet autópályája”.

A nyolcvanas évekre jellemzően a kábító gyógyszerek túladagolása és ezek alkohollal való fogyasztása volt jellemző, hogy ezáltal bódult állapotot érjenek el.

⁵⁵ Dr. Benkő András: Paradigmaváltás a kábítószer biológiai mátrixokból történő kimutathatóságában. PhD értekezés, Budapest. 2009. 14-20. oldal
http://193.224.76.4/download/konyvtar/digitgy/phd/2010/benko_andras.pdf

A másik módszer akkoriban a bódultság elérésére a máktea fogyasztása volt, ami nem volt nehéz, mivel nálunk tökéletesen megterem a mák, s kevés idő ráfordítással ki lehet nyerni a gubón keresztül a máktejet. A rendszerváltás következtében a fent említett tényezők, amik gátolták a kábítószer kereskedelem kialakulását hazánkban, megszűntek. A statisztikai adatok alapján ez tökéletesen megállapítható, miszerint 1990-ben 34, 1991-ben 46, 1992-ben 135, 1994-ben pedig már 256 esetben indult nyomozás kábítószer ügyekből kifolyólag.⁵⁶

Mivel az ország megnyílt, ezért egyre jobban kezdtek beszivárogni az országba a különböző ma már „klasszikus drogoknak” nevezett szerek, mint például a különböző kannabisz származékok (marihuána, hasis) vagy az amfetamin származékok, melynek akkoriban a legismertebb formája az ecstasy volt. A drogprobléma kezdett megerősödni hazánkban, mivel felkészületlenül érte a friss rendszert. Az elszaporodott kábítószerfüggőkkel nem tudtak mit kezdeni, hiába nyitottak meg a nyolcvanas évek végén négy drogambulanciát⁵⁷ (kettőt Budapesten, egyet-egyet pedig Szegeden és Pécsen).

A külső piac adott volt, a nemzetközi útvonalak mentén, de emellett kialakult a belső piac is. Magyarországon is nekiálltak kannabiszt termesztetni s árulni, amik a régi hallucinogén anyagokat ki is zárta a piacról, például a mákteát vagy a szipuzást. Kapcsolatai révén a magyar alvilág teljes mértékben uralta s uralja a mai napig a kábítószer kereskedelmet, ami szintén alappillérré vált, mivel hatalmas hasznot hoz számukra, ebből eredően a pénzmosást is fellendítette.

Robert Yugovich a híres „fegyencíró”, volt maffiózó, Az őszinteség jutalma című könyvében így fogalmaz a Magyarországon ekkoriban uralkodó drog állapotokról:

„Sokan nem tudják, de Szeged volt Magyarország drogbölcsője, itt kezdtek el először marihuánát termesztetni, és nem is akármilyet. Akkoriban a szegedi fű aranyat ért az egész országban. Később hallottam, hogy a híre eljutott egészen az amszterdami Green Festing, az évente megrendezett marihuána fesztiválig. A szegedi „cucc” ezen a versenyen Hungarian Brutal néven futott, és aranyérmet nyert. A dílerek hordták fel pestre, és a speedre meg LSD-re cserélték. A fűtermelők

⁵⁶ Dr. Katona Géza: Szervezett bűnözés Magyarországon. BM Kiadó, Budapest - 2000, 42. oldal

⁵⁷ Kocsis Piroska: A rendszerváltozás hatása a kábítószer-fogyasztásra. 2010, 6. szám
http://www.archivnet.hu/hetkoznapok/a_rendszervaltozas_hatasa_a_kabitoszerfogyasztasra.html

egy része hernyós volt. Magyarországon annyi ópiumos nem élt még egy városban, mint akkor Szegeden.”⁵⁸ Ebből is látszik, hogy hazánk ekkortájt már nagyjából felzárkózott az európai országok szervezettségéhez, itt már kimondták, hogy tényleg szervezett bűnözésről beszélhetünk.

6. Az olajbűnügyek:

Szintén a kilencvenes évek elején, a rendszerváltás utáni években jelentek meg az olajbűnügyek, amikkel a szervezett bűnözés hatalmas összegeket könyvelhetett el magának. Az úgynevezett olajügyek 1990-1992-ig kezdtek beindulni, és '93-ra ki is forrták magukat.

Még a rendszerváltás előtt, a nyolcvanas évek második felében a magyar háztartások javában háztartási tüzelőolajjal oldották meg a fűtést, mivel nagyon olcsó volt. Ám az ezután bekövetkezett olajárrobbanás után a fűtőolajok fele, olykor harmad annyiba kerültek, mint az üzemanyagok, mert arra az állam adótámogatást adott. Mivel ez jóval olcsóbb volt, mint az azonos összetételű gázolaj, visszaélésekre adott okot, és sokan üzemanyagnak használták fel. A kormány ezt megpróbálta megakadályozni s így megszületett a 62/1990. (X.9.) kormányrendelet, amiben megtiltották a háztartási tüzelőolaj üzemanyagként való felhasználását, sőt megszabták azt is, hogy csak úgy hozható forgalomba, ha ezt az olajat színező anyaggal látják el, ami megkönnyíti az ellenőrzések során az azonosítást s eme adalék révén (elméletileg) alkalmatlanná tette a tüzelőolaj üzemanyagként való felhasználását.⁵⁹

A Magyar Szén-hidrogénipari Kutató- Fejlesztő Intézet 1990 decemberében jelentést készített arról, hogy milyen kárt okoz a színezett háztartási tüzelőolaj a motorokban, ha azt üzemanyagként használják. A jelentésből kiderült, hogy a színezékként használt ferrocén adalék anyag nem okoz a motorban olyan mértékű kopást, ami ténylegesen alkalmatlanná tenné a gépekben való használatát, s ezért a társadalomban lévő személyek, akik hozzáférhettek, nyugodtan használták (általában) gépjárműveikben a tüzelőolajat. Mivel a fűtőolajat a vámon kellett a festék-adalékanyaggal ellátni, ezért gyakori megoldás volt az is, hogy

⁵⁸ Robert Yugovich: Az őszinteség jutalma. Alexandra kiadó, 2010. 41. oldal

⁵⁹ Az olajügyek és a szervezett bűnözés között az esetleges korrupciós ügyek feltárására létrejött vizsgálóbizottság - jelentése, Budapest, 2000. november 30.
<http://www.parlament.hu/irom36/3500/3500.htm>

megvesztegették a vámosokat, hogy ezen eljárás alól mentesülve hozhassák be az országba.

Arra is volt megoldás, ha az olajat már ellátták ferrocénnal. Ekkor savazással közömbösítették, vagyis kénsavval és egyéb vegyszerek hozzáadásával visszanyerte az eredeti színét, ezt hívjuk olajszőkítésnek.

Az olajügyekkel kapcsolatban 1991 és 1995 között a Rendészeti Kutató Intézet kutatást folytatott le, ami alapján 447 ásványolajtermékkel kapcsolatban elkövetett bűncselekmény kapcsán indítottak nyomozást. Ezek megoszlása a következő:

- 1991-ben egy ügy
- 1992-ben tíz ügy
- 1993-ban nyolcvanhét ügy
- 1994-ben kétszázhuszonhat ügy⁶⁰

Az olajszőkítéssel legtöbbször együtt járó bűncselekmények a csalás, az okirat hamisítás és a megvesztegetés volt. Ezekkel a cselekményekkel a legtöbb esetben a következőképpen hajtották végre a bűneseteket:

A behozandó olajáru minőségét tanúsító okmányokat meghamisították, hogy ezáltal kedvezőbb adózási kategóriába tartozó terméként tudják hazánkba behozni. Legtöbb esetben a dízelolajat, orsóolajként vagy műszerolajként feltüntetve próbálták bejuttatni az országba.

Illegális megoldás volt az is, hogy magánokirat-hamisítással olyan számlákat állítottak elő, amivel az általános forgalmi adó levonását tudták elérni, ami az olaj mennyiségét tekintve hatalmas összegeket jelentett. Napjainkban is sűrűn előforduló bűncselekmény, hogy a rosszabb minőségű illetve eltérő adózású olajtermékeket összekeverik s ezek után drága minőségű olajként árusítják.

Mára már teljesen kiküszöbölték azt a megoldást, miszerint az akkor még életben lévő halasztott adózással hozták be az árut. Ez azt jelentette, hogy a határon hazánkba behozott termékre vonatkozó adót utólag is be lehetett fizetni bizonyos

⁶⁰ Dr. Katona Géza: Szervezett bűnözés Magyarországon. BM Kiadó, Budapest - 2000, 27. oldal

határidő belül. Mivel a szervezett bűnözés hálózata ekkoriban már óriási méreteket öltött Magyarországon, meg tudták azt tenni, hogy szintén hamis okmányokkal igazolva azt a látszatot keltették, hogy vevőről vevőre halad a behozott termék s a különböző átfedések révén egy idő után már követhetetlen lett az áru útja. Rendszerint ezek a fiktív cégek még a halasztott adó befizetésének határidejének lejárta előtt megszűntek, tagjai felszívódtak, így az adót senki nem fizette be.

Az olajbűnügyekre is tökéletesen ráillenek az első fejezetben felsorolt szervezett bűnözési jellemzők. Ezekre példát hozva az olvasó már tökéletesen átláthatja a szervezett bűnözés lényegi tulajdonságait:

- az olaj bűnügyekben felhasznált technológiai eszközök fejlettsége,
- itt is a hatalmas haszon motiválja a bűnelkövetőket,
- egyértelműen megállapítható, hogy ezek az ügyek csak is a maximális mértékű szervezettség keretein belül jöhettek létre,
- látszik, hogy a lehető legképzettebb, szakmában jártas vegyészeket alkalmazták (olajszőkítés),

Ezen tevékenységek összefüggésben állnak a gazdasági cégek tulajdonosainak illetve dolgozóinak sérelmére elkövetett erőszakos cselekményekkel (A hazánkba behozott nyersanyagok általában különböző gazdasági tevékenységgel foglalkozó cégeknél kötöttek ki s ezen ügyletek nem teljesen voltak konfliktustól mentesek, amiket az alvilág saját módszereivel próbált megoldani, így például emberöléssel vagy bántalmazással, zsarolással).

„Olaj volt a tűzre”⁶¹, amikor Pallag László kisgazda képviselő kezdeményezésére az Országgyűlés 2000-ben egy bizottságot hozott létre, aminek célja az olajügyek és a velük kapcsolatos korrupciós ügyek felderítése volt. Pallag talált egy tanút, Nógrádi Zsoltot⁶², aki az olajmaffia tagja volt s vallomásában több vezető politikust, három parlamenti pártot, rendőri, vám- és pénzügyőrségi kapcsolatokat hozott összefüggésbe a szervezett bűnözéssel. Érdekesség, mert ez

⁶¹ Magyar Hírlap – Összefoglaló: Pallag ismét olajat öntött a tűzre. 2000. június. 9., http://www.magyarhirlap.hu/belfold/pallag_ismet_olajat_ontott_a_tzre.html

⁶² Elhunyt Pallag László, az olajszőkítőket üldöző kisgazda politikus. 2011.09.26. 15:44, <http://www.origo.hu/itthon/20110926-elhunyt-az-olajszokitoket-uldozo-kisgazda-politikus.html>

volt az első lényeges „üzlet”, ahol a politikusok a szervezett bűnözéssel ilyen közeli kapcsolatba kerültek.

A Legfelsőbb Ügyészség 2000-ben nyilvánosságra hozott jelentésében az állt, hogy az olajbűnügyekkel kapcsolatban 4300 bűncselekmény hozható összefüggésbe. A 340 perbefogott személy javát börtönbüntetésre ítélték, de Pallag állítása szerint a mai magyar elit és a közélet számos szereplője az olajügyekből származó piszkos üzletekből alapozta meg vagyoni helyzetét. Emiatt többször is perbe fogták, amit ellenfelei meg is nyertek.⁶³

Én úgy vélem elgondolkodtató, hogy miért titkosították a bizottság által készített jelentéseket 85 évre, ha azok állítólag eredmény nélkül záródtak le? Az olajszökítés egyik kulcsfiguráját, Portik Tamást direkt nem tárgyaltam a témában, mert őt részletesen a harmadik fejezetben fogom bemutatni.

7. Szervezett gépjárműlopások:

Fontosnak tartom itt megemlíteni a gépjárműlopások számának óriási megnövekedését. Ez a '90-es évek elejére vonatkozik, amikor is hét év alatt a gépjármű lopások száma 1592 %-kal emelkedett⁶⁴. Mint már feljebb említettem, sajnos a '90-es évek elején a jogi szabályzás elég gyenge volt s lehetőséget adott a különböző bűncselekmények elkövetésére, vagy olyan kiskapuk álltak a szervezett bűnözés rendelkezésére, amelyeken keresztül tevékenységüket félhivatalosan el tudták követni.

A szigorú határok „lazulásával” járó szervezett bűnözői kapcsolatok kialakulása, megerősítése szerepet játszott abban, hogy a hazánkban eltulajdonított gépjárműveket egészben vagy alkatrészeire szedve külföldön tudják értékesíteni. Szintén a joghézagoknak és a még instabil lábakon álló hivatásos szervek működésében fellelhető hiányosságok révén az alvilág által fizetett profi szakemberek olyan minőségben tudták meghamisítani a járművek azonosítására szolgáló egyedi jelzéseket, hogy azokat eladván hazánkban is új tulajdonoshoz juttathatták. Leginkább a keleti blokkból érkező gépjárművek voltak a célpontok,

⁶³ Jövő héten kezdődik Pallag László pere. 2000.08.25. 14:46,

<http://www.origo.hu/itthon/20000825jovo.html>

⁶⁴ Dr. Katona Géza: Szervezett bűnözés Magyarországon. BM Kiadó, Budapest - 2000, 34. oldal

de előfordultak a nyugatról származó autók lopása is, ezek közül is a legkedveltebbek a terepjárók voltak.

A '90-es évek második felében különböző változásokat tapasztalhatunk a szervezett bűnözéssel kapcsolatban. Talán a legjobban az volt észlelhető, hogy a bűncselekmények elkövetése a meglévők mellett vagy azok elhagyásával új irányt vettek. Ezek közül is a társadalmat leginkább a különböző szervezett bűnözési „sejtek” közötti erőszakos konfliktus kezelések, merényletek, robbantások rázták meg, melyekről a későbbiekben részletesebben is írni fogok.

Már ezen évtized elejének jellemzése során megemlítettem, hogy a '80-as évektől mekkora mértékű hasznót tudott húzni az alvilág a különböző bűncselekményekből. Ez az összeg azonban a jelenleg tárgyalt évtizedben elkövetett bűnesetek révén megsokszorozódott. A bűnözői szervezet fenntartásához már elég volt a felhalmozódott anyagi tőke visszaforgatása a gazdasági rendszerbe, melyet leginkább a hazánkban s külföldön létrehozott vállalkozásokon, vállalatokon keresztül tettek meg.

A bűncselekmények milyenségében is változás volt tapasztalható a '90-es évek második felében, az erőszakos bűncselekmények (kivéve a bűnözői csoportok egymással szemben elkövetett eseményei) és a lopások kezdtek háttérbe szorulni, s az intellektuális bűncselekmények kerültek előtérbe. Ez egyszerűen magyarázható, ugyanis a célok közül a nyereségre való törekvés számított idáig a legfontosabbnak, viszont most már a felhalmozott s a folyamatos forgásban lévő anyagi tőke tisztántartása vált elsődlegessé. Ehhez fedővállalkozásokat, fantomcégeket hoztak létre. Valójában ezek a vállalkozások ténylegesen működő cégek, de elsődleges feladatuk az illegális úton megszerzett pénzek bejuttatása a legális pénzforgalomba. A fantom cégek pedig azért jönnek létre, hogy egy-egy tranzakciót leplezni tudjanak vele, majd ezen cselekmények végbemenése után azonnal meg is szűnnek, s a mögöttük álló személyek kiléte utólag megállapíthatatlanná válik.

Az ezredforduló előtti utolsó időszak leginkább a pénz- és okirat hamisítás szakaszának mondható a szervezett bűnözés életében. A hamisítások szükségesek voltak a gazdasági bűncselekmények fedezésére és az embercsempészet elrejtésére. Az informatikai és különböző technikai fejlődéseket követve az alvilág mindig is próbált a hivatásos szervek előtt egy lépéssel járni, amit hatékony működésük megkövetelt.

A pénzhamisítás önmagában magától érthető cselekmény, éppen ezért nem is szeretném magyarázni, de szemléltetés céljából megemlíteném a Dr. Katona Géza által összegyűjtött példákat:

- *„1997 decemberében a rendőri és nemzetbiztonsági szervek figyelése ellenére Németországból Magyarországra érkezett 18 tonna, bankjegyek és értékpapírok készítésére alkalmas ún. „biztonsági papír”;*
- *1999 nyarára tömeges méreteket öltött a hamis 5000 forintos bankjegyek forgalomba hozása, úgy hogy intézkedni kellett a forgalomból történő kivonásukról.”⁶⁵*

Kiderült, hogy ez a két cselekmény szorosan összefüggésben áll egymással, mivel a bankjegy szakértők vizsgálata megállapította, hogy a hamis 5000 forintos bankjegyeket az 1997-ben behozott papírból állították elő.

A véres, belső leszámolások:

Szintén a kilencvenes évek szervezett bűnözésére volt jellemző a rengeteg leszámolás. A bűnszervezetek között egyre több fegyveres leszámolás történt, de ezen nem is csodálkozunk, hiszen eddig is követtek el erőszakot, a társadalom tisztességes személyeivel szemben. A változás az, hogy itt egymás sérelmére követik el a tetteges erőszakot, ami megnyilvánulhat:

- *„személy szerint meghatározott személyek ellen elkövetett élet elleni bűncselekményekben,*
- *helyiségek vagy tárgyak megrongálására, megsemmisítésére irányuló bűncselekményekben,*
- *a közvélemény vagy szűkebb, vagy tágabb közösségek megfélemlítését szolgáló, zavart keltő támadásokban.”⁶⁶*

Felmerülhet a kérdés arra, hogy mégis mik voltak az indítékok, amik elfajulásával idáig jutottak a konfliktusok.

⁶⁵ Dr. Katona Géza: Szervezett bűnözés Magyarországon. BM Kiadó, Budapest – 2000, 95-96. oldal

⁶⁶ Id. m. 97. oldal

Ok lehetett az, ha a szervezetet a legfájóbb pontjuknál, az anyagiaknál éri sérelem, ami azonnali megtorlást von maga után. Általában ezek egy alvilági csoporton belül lévő személyek között alakul ki.

Másik kiváltó tényező lehet, ha különböző szervezett bűnözői csoportok között alakul ki konfliktus, amely szintén anyagi okokra vezethető vissza, vagy ehhez kapcsolódó területi konfliktusokra.

Végző soron az általuk uralt piac változásai következtében robbanhatnak ki efféle véres harcok. Mint már említettem, a bűnözői érdekeltségek a világgazdaság fejlődésével folyamatosan változnak, amik akarva, akaratlanul is magukkal hozzák az új piacra való törekvést, hogy valaki monopóliumot hozhasson létre az illegális területeken is. A dolgozatomban elején írtam, hogy mi okból tartózkodom a „maffia” megnevezéstől, ha hazánk alvilágáról beszélünk, mégis meg kell említenem két módszer elnevezését, amit a maffia külföldön használ az elkövetési módzatokra. Magyarországon is megfigyelhető, hogy a leszámolások, kivégzések nálunk is besorolhatóak ebbe a kettéosztott halmazba.

Az első a „fehér puska” néven elhíresült leszámolási forma. Általánosságban erről azt mondhatjuk el, hogy a gyilkosságot/kat úgy hajtják végre, hogy a külvilág ne szerezzen róla tudomást, mondhatni „tisztá munkát” végeznek. Legtöbbször az így elkövetett bűncselekményekre nem derül fény, mivel a bizonyítékokat alaposan eltüntetik. Olaszországban tipikusan elterjedt „A halakkal alszik. (Dorme con i pesci.)” kifejezés, ami azt jelenti, hogy a meggyilkolt személyt a vízben nyomtalanul elrejtették. Szintén ilyen módszer, amit leginkább Amerikában használtak a „maffiakoporsó”. Lényege, hogy a koporsó két részre volt osztva, az álfenék részbe helyezték el az eltüntetésre váró személyt s fölé azt, akinek valóban készült a koporsó s így két főt helyeztek végső nyugalomba a hozzátartozók, nem is sejtve, hogy az alvilág eszközként használta őket. Kutatásaim során nem találkoztam olyan esettel, ami arra utalna, hogy hogy ezzel a módszerrel próbáltak volna holttesteket eltüntetni. Hazánkban leginkább a csendes elkövetési módszereket részesítették előnyben, mivel senki sem szerette volna, hogy a bűnüldözői hatóságok erőteljesen fellépjenek ellenük.

A másik módszer a „vörös puska” ami pont az ellenkezője a fent említettnek. Lényege a megfélemlítés, ami egyben az alvilág erődemonstrálásának egyik módszere is. Ezek általában véres leszámolások, amiket úgy hajtanak végre, hogy a lehető legnagyobb nyilvánosságot kapják (például: után való mézárálás, robbantás).

A kilencvenes évek második felére Magyarországon egyre jellemzőbb ez a fajta elrettentés, aminek legfőbb célja, hogy adott csoportok felhívják magukra a szervezett bűnözésen belül a figyelmet, hogy ők irányítanak, vagy, hogy ellenük ne próbáljon meg senki ellenszegülni.

Úgy vélem, a fejezet befejezése úgy tökéletes, ha a kronológia felépítésben eljutok, napjainkig s ezzel elővezethetem a következő részt a dolgozatomban. A felsorolás módszerével fogok, élni s azokat az éveket kiemelve haladok előre, ahol a szervezett bűnözés fontosabb eseményeire derült fény, vagy éppen a társadalmat sokkolták valamely bűncselekménnyel. Mivel nem a kriminológiai szempontok az elsődlegesek, ezért nem fogom az összes eseményt felsorolni, csak azokat, amik a társadalmat sokkolták, vagy épp a társadalom bizonyos rétegződéseit (például: cég tulajdonosok, prostituáltak) érintette. A teljes lista a Magyarországon elkövetett löfegyveres támadásokról 1996 és 2011 között az 1.-es számú mellékletben található.

1996:

Tárgy év novemberében Prisztás József meggyilkolásával kezdődött el a legvéresebb magyar alvilági leszámolás sorozat. Prisztás tehetős ember volt, akiről tudni kell, hogy hatalmas összegeket fektetett olajüzletekbe, s ezen iparág illegális részében is nagy befolyással bírt. Mostanában a médiában egyre többet emlegetett s a következő fejezetben tárgyalt Portik Tamás neve is felmerült ez ügyben, hogy ő volt a felbujtó a gyilkosságra.⁶⁷

Ebben az évben a közbiztonság helyzetét is rontották az alvilági harcok, megközelítőleg 15 esetben, leginkább Budapest területén kézigránatokkal dobálták egymás érdekeltségeit. November 26.-án szintén a fővárosban Totka Pál vállalkozót háza kerítésének tetejéről próbálták megölni, 9 lövés sebesítette meg a támadó. December 18.-án a „Cinóber” néven ismert D. Ferenc-et lötték le az utcán, akiről köztudott volt, hogy a Rákóczi téren dolgozó prostituáltakat futtatta.

1997:

A következő év sem volt különös az előzőnél, már január elsejével megkezdődtek a „harcok”, páncéltörő rakétát lőttek a Szépvölgyi úton lévő Secret Night Clubra. A klub

⁶⁷ Az Aranykéz utcai robbantás és Prisztás József megölése kapcsán gyanúsítják Portikot. MTI, 2012. július 15., 14:33,
<http://www.nepszava.hu/articles/article.php?id=569722>

szintén ebben az évben egy másik, súlyosabb eseménynek is helyet adott, Hoffman István ellen intéztek támadást, biciklire erősített távirányítós bombával próbálták megölni Prisztás József utódját. Az eddig „körültekintő” támadások ezzel megszakadtak, mivel itt nem számított már, hogy civil áldozatokat is követelt a támadás.⁶⁸

Zubovics Gyula szentendrei vállalkozó terepjáróját felrobbantották, a sebesült kórházba szállítás után vérmérgezésben meghalt.

1998:

Február 11.-én Budapesten, a Margit körúton csapdába csalták Fenyő Jánost, aki médiaszemélyiség volt s politikai kapcsolatai voltak. Fenyőt a piros lámpánál a Mercedes típusú gépjárművében ülve végezte ki egy ismeretlen személy, aki a mellé parkolt autóból szállt ki s hangtompítós gépfegyverével harminc lövéssel nyakon, s fejen lőtte, majd a fegyvert a helyszínen hagyva továbbállt. Valószínűsíthető, hogy előre megtervezett bűncselekmény volt, mert a fegyver át volt alakítva, hogy ne lehessen beazonosítani. A mai napig nem tudni, hogy ki végezte ki a Vico Rt. elnök-vezérigazgatóját. Az indok feltehetőleg az 500 milliós tartozása volt s jól szemléltette, hogy az sem élvez védeltséget a szervezett bűnözéssel szemben, akinek politikai kapcsolatai vannak vagy közismert média személyiség.⁶⁹

Július 2.-án Budapest belvárosában lévő Aranykéz utcában robbantásos merénylettel ölték meg Boros Tamást.⁷⁰ Ő volt az, aki még 1997 elején kilépett a Conti Carból s a rendőrségnél jelentkezett, hogy információkkal bír a hazai szervezett bűnözésről. Vallomásában közölte, hogy az Energol Rt. (Portik Tamás) közvetlenül együtt működött „Szeva” bácsival⁷¹. Boros benne volt az olajbűnügyekben is, tudott az összes alvilági kapcsolatról s ezeket a rendőrség tudtára hozta s ezek elegendő bizonyítéku l szolgáltak, hogy őrizetbe vegyék a Conti Car és az Energol Rt. tulajdonosait. A rendőrségnek legalább akkora terhet jelentett, mint hasznot, mert tudták, hogy ő is rengeteg illegális ügyben vett részt, mégis kulcsfigura volt az alvilági ügyek felderítésében. A merénylet előre megtervezett volt, tudták, hogy az irodáját az Aranykéz

⁶⁸Beszélt valaki? - Felrobbantott Halló bár, HVG 1998/11 03.21. 102-103. Társadalom cikk, http://archivum.hvg.hu/article/199811Beszelt_valaki_Felrobbantott_Hallo_bar.aspx

⁶⁹Fekete Gy. Attila: Fenyő-ügy: Nem egy ember fizetett zsarolási pénzt a hallgatásért. 2010. november 25. http://nol.hu/belfold/20101125-fenyo-ugy_megoldatlansagra_italve

⁷⁰Tragédia az Aranykéz utcában. Pesti Polgár, 1998. júniusi szám, <http://www.pestipolgar.tvnet.hu/980301.html>

⁷¹Szemjon Mogiljevics: Állítólag a világ legnagyobb, Vörös Maffiaként ismert orosz bűnszövetkezetének feje.

utca felől szokta megközelíteni. Körülbelül négy kilogramm TNT-nek megfelelő mennyiségű robbanószert helyeztek el egy 126-os Polski Fiatba melyet távirányítón keresztül hoztak működésbe, amint Boros kocsija mellé ért. A robbanás hatalmas pusztítást okozott, négy halottja és több mint 20 sebesültje volt a bűncselekménynek. Az alvilág ezzel megmutatta, hogy járnak azok, akiknek „eljár a szájuk”. Legfrissebb hírek szerint ebben az ügyben is felbujtóként vett részt Portik Tamás.

1999:

Az Aranykéz utcai robbantás után csökkentek a leszámolások. Ebben az évben Döcher György-öt („Csontkezű”) és testőrét „Bolgár Misit”-t gyilkolták meg egy presszóban. Máig vitatott körülmény, hogy mennyire volt hivatalos Döcher kimenője a börtönből, aki ekkor öt éves börtönbüntetését töltötte.

Seres Zoltán vállalkozót április 12.-én ölték meg egy géppisztollyal Bentley típusú gépjárművében. Az áldozatról köztudott volt, hogy kapcsolatban állt az orosz és az ukrán szervezett bűnözőkkel.

Ami az ezredforduló után nagymértékben befolyásolta a szervezett bűnözést, hogy 2004. május 1-jén teljes értékű tagjává váltunk az Európai Uniónak. Ezzel együtt elfogadtuk a Schengeni Egyezmény-t s így a határátkelő helyek teljes mértékben megnyíltak azon tagállamok között, akik szintén elfogadták ezt az egyezményt. Óriási lépés ez, hiszen innentől fogva a nemzetközi szervezett bűnözés határok nélkül tud tevékenykedni.

2000-2010:

Több gyilkosság történt, alvilági leszámolások keretein belül, de ezek nem kiemelkedő ügyek, ezek az egyes számú mellékletben időrendi sorrendben megtalálhatóak.

4. A középpontban Portik Tamás és Vizoviczki László

Szervezett bűnözés - hónapokkal ezelőttig az emberek javának erről a két szóról a kilencvenes évek robbantás sorozata, az olajbűnügyek és alvilági kivégzések jutottak eszébe. Ha ma kérdeznénk meg erről az utca emberét, valószínűleg Portik Tamás és Vizoviczki László nevét kapnánk válaszul. Hogy miért? Hogy érdemelték ki ők ketten, hogy a média szinte naponta foglalkozzon velük? Ezekre a kérdésekre kerestem a választ, kutattam a lehetséges tényezőket, amik idáig juttatták őket. Talán kicsit úgy tűnhet, mintha néhol önéletrajzot közölnék bűnözéssel vegyítve, de ez szükséges ahhoz, hogy világossá váljon számunkra, hogy miféle emberek lapulnak meg a társadalmunk háttérében, akik a mai Magyarország alvilági életének kiemelkedő személyei.

Intézetből az elitbe – Azaz Portik Tamás kalandos karrierje

A szegénységből tört fel Portik Tamás, aki már a nyolcvanas években Tökölön a fiatalok börtönében megismerkedett az élet árny oldalával. Hiába tűnt reménytelennek helyzete, ő megpróbált kilábalni helyzetéből, s fizikálisan feledzve magát belevágott az éjszakai életbe. Kezdetben a jól bokszó fiatalember portásként helyezkedett el, majd alvilági ismeretségeit kiépítve ő is belépett az erőszakos bűnelkövetők közé, egyik forrásomban⁷² megszólaltatott személy szerint Portik és barátai a nyolcvanas évek végén rendszeresen jártak „dolgozni” az éjszakába, ami üzletek feltörésében, autólopásban, betörésekben teljesedett ki.

Az igazi lépcsőt a feljebb jutásban az „olajozás” hozta el az életébe. Ekkoriban már eléggé felfigyeltek rá a „nagyfiúk” s bevették őt is a nagy üzletbe. 1994. november 30.-án Drobilich Gábor, Kerekes István, „Brazil” néven ismert Ferencsik Attila, Emil Gulyás és fia Gulyás Emil Róbert, valamint Portik Tamás megalapították az Energol Rt.-t. A cég alapításához szükséges tőke nagy részét Gulyás Emil német állampolgár adta, ami két Mercedes és egy Porsche volt, melyek összes értéke húsz millió forintba volt tehető. Mindezt megtehetette, mivel autókereskedőként dolgozott. Itt megemlíteném, hogy Gulyás a

⁷² Elfogták a Seres-gyilkossággal gyanúsított férfit - Portik a felbujtó? MTI, 2012.08.14. 15:11, http://atv.hu/belfold/20120814_p_tamast_a_seres_gyilkossag_folbujtojakent_is_gyanusitjak

katonai nemzetbiztonsági titkosszolgálatok engedélyével vált a részvénytársaság egyik tulajdonosával s ez helyt ad annak a feltételezésnek, amit Sándor István ex-nyomozó feltételezett, hogy az Energol valójában katonai elhárítás vagy hírszerzés fedővállalkozásaként jött létre. Kerekes 1996-ban Csikós Józsefnek adta át a helyét a cég vezetői körében, akiről azt kell tudni, hogy az MSZMP KB Agitációs és Propagandaosztályán majd a Belügyminisztérium adatfeldolgozó háttérintézményénél dolgozott az Rt.-be való belépés előtt. A vezetőknek egyhamar igen nagy hatalom került a kezükbe, amiben közre játszottak a különböző politikai kapcsolatok is, talán eme stabil helyzet révén nyilatkozhattak akkoriban így: „*Horn Gyula öt perc alatt hív vissza; őt is és mindenkit a se...emből húzok elő*”⁷³.

Szakdolgozat lévén fontosnak tartom a politikai függetlenséget, ezért a forrásaimban megjelölt többi személyt, akik kapcsolatban álltak a fent említett céggel, nem írnám le, az érdeklődők a forrásaimat (jelen esetben az utoljára megjelöltet) követve megtekinthetik őket is.

Portik 25 éves korában egy konditeremben megismerkedett későbbi élettársával Riskó Almával, aki akkor 16 éves volt. A férfi meg akarta szerezni magának a nőt, s az olajozásból származó anyagiakkal filmekbe illő udvarlási módszereket vetett be célja elérésének érdekében, ilyen volt például, hogy „*egy nagy autóval száz szál rózsát vitt Almának, majd húsz perccel később visszatért, ám akkor már egy nyitott Mercedesszel és egy újabb ajándécsomaggal*”⁷⁴. Bökezűségére utalt az is, hogy a lányt 18. születésnapja alkalmából Monte-Carlóba vitte nyaralni.

Az olajbűnügyekből viszonylag rövid idő alatt több milliárd fekete pénz halmozódott fel, amire a hatóságok csak 1996-ban figyelek fel, de a nyomozás hét évig elhúzódott, majd 2003-ban az ügyészség 18 embert vádolt meg rossz minőségű termék forgalomba hozásával, amit az előző fejezetben olajszökítés néven említettem, valamint adócsalással. Ezekkel a bűncselekményekkel 6.7 milliárd forinttal károsították meg a magyar államot. A vádakra Boros Tamás is terhelő vallomást tett, akinek megölésének (lásd: Aranykéz utcai robbantás a 2. fejezetben) felbujtójaként gyanúsítják jelenleg Portikot.

⁷³ Kik voltak Portik segítői?, Magyar Nemzet, 2012. augusztus 09., csütörtök 06:29, http://mno.hu/magyar_nemzet_belfoldi_hirei/kik-voltak-portik-segitoi-1097880

⁷⁴ Portik száz szál rózsával udvarolt, 2012. szeptember 9., vasárnap 10:13, http://index.hu/belfold/2012/09/09/portik_maganeleterol_meselt_az_anyosa/

1997-ben őrizetbe vették a Conti Car vezetőit, Radnai Lászlót és Csüllög Zsigmondot, akiket összefüggésbe hoztak a kilencvenes években történt robbantásos leszámolásokkal. 2007-ben a kihirdetett ítéletben letöltendő börtönbüntetéssel szankcionálták cselekményeiket, s szintén ítéletet hoztak az Energol Rt. két tulajdonosának, Ferencsik Attilának és Drobilich Gábornak a kecskeméti maffiaperben-bűnszervezetben elkövetett bűncselekményeik miatt.⁷⁵

Portikot még tanúként sem tudták beidézni, mert 1997-ben az első gyermekének megszületésének évében kirobbant olaj botrány miatt állítólag külföldre menekült (Dél-Amerikába), de sokan azt állítják, hogy rendőrségi és titkosszolgálati kapcsolatai révén hazánkban tudott bujkálni. Sokáig vezette a legkeresettebb bűnözők listáját Magyarországon, majd 2003-ban levették onnan, mondván elévültek a neki tulajdonított bűncselekmények.⁷⁶

Állítólag bujkálása során Magyarországon Vizovziczki László forgatta s mosta tisztára Portik pénzének egy részét. Ez és az ehhez hasonló kisebb ügyek miatt hozzák egymással kapcsolatba a két hírhedt alvilági személyt.

Ügyeinek elévülései után vállalkozóként tért vissza a köztudatba Portik, meg is tudta mindezt tenni, mert az anyagi háttérét mindvégig fenntartotta. Teljesen új emberként akart megjelenni, ezért igyekezett az összes illegális üzlettől megszabadulni, s a múltban lévő ügyeitől is elszakadni, bár több olyan személlyel is tartotta a kapcsolatot, akiknek kétes ügyleteik voltak. Pénzét éttermekbe, szórakozóhelyekbe és egyéb érdekeltségekbe fektette be, de mindvégig próbált háttérben maradni, afféle „csendes társként” szerepelni. Rengeteg pénzt költött arra, hogy eltüntesse azokat a híreket, cikkeket, blog és fórum bejegyzéseket, ahol őt az alvilággal bármilyen összefüggésbe hozták.

Állandó lakcímét Svájcba, Genfbe tette át, fia nevén viszont Régiposta utcai lakás szerepel, ami csak pár házra van az Aranykéz utcától, ahol a Boros elleni robbantást végrehajtották.

Portik egyik haragosa azt állította, hogy ebben a lakásban a fent említett merénylet idején idegenek tartózkodtak, s családját arra kérte, hogy néhány hétig kerüljék el a belvárost. Az

⁷⁵ Szenvedei Zoltán: Csak az alapító úszta meg a vádemelést – Az Energol olajos ügyei -, 2012. július 16., http://www.magyarhirlap.hu/kronika/az_energol_olajos_ugyei.html

⁷⁶ Dezső András –Csikász Brigitta: Portik Tamás kalandos élete. 2012. július 16. 11:42 ,Utolsó frissítés: 2012. július 16. 16:33
http://hvg.hu/itthon/20120716_portik_tamas_elete

olajügyeiből meggazdagodott vállalkozó és fia több cég tulajdonosaként szerepel, ilyen például a Zóna Taxi, V.I.P.T Kft., Centrum Hungary Kft., Euro Beauty Solár Kft., stb.

Tamást nem szeretik élettársa szülei, sőt az anyuka többször nyilatkozott már Portik ellen, miszerint a férfi arra kényszerítette a nőt, hogy diktafonnal hangfelvételeket készítsen a családban elhangzott beszélgetésekről. A bujkálások után 2003-ban felkereste Alma az édesanyját és közölte, hogy mindent végre kell hajtaniuk, amit az élettársa megkövetel tőlük, így azt is, hogy orvosprofesszor nagyapja állítson ki egy olyan szerződést, melyben az áll, hogy 60 milliót adott neki kölcsön az idős férfi.

A júliusban elfogott Portikot azzal gyanúsítják, hogy felbujtóként működött Prisztás József, Seres József kivégzésében valamint az Aranykéz utcai robbantásban⁷⁷. Jelenleg még nincsenek adatok róla⁷⁸, hogy a Fenyő-gyilkossággal kapcsolatban is meggyanúsítják-e a férfit, de az biztos, hogy a két férfi szoros kapcsolatot ápolt egymással, sőt Portik élettársának nevére vásárolta meg a volt médiamogul luxusvilláját, amiben a rendőrség elkapta a férfit. Hallani lehet arról is, hogy azért nem találnak fogást rajta, mert Vizoviczki László előre figyelmeztette a rendőrség tervéről s még időben felt tudott készülni mindenre.

Több teória is kering a közvéleményben, az interneten, hogy miért pont most került börtönbe az olajügyeiről elhíresült Portik Tamás.

Az első s számomra kevésbé hihető magyarázat, hogy az olajbűnügyeket közösen elkövetők között a barátságok, kapcsolatok megromlottak s így nem volt aki „fedezze” a hátát, s információkat kiszivárogtatva a rendőrség kezére játszották. Igaz, voltak konfliktusok az Energol Rt. megalapítók között, konkrétan Portik és Drobilich között 2007-ben amikor is az „Energol-per” tárgyalásának szünetében a folyosón egymásnak estek. Valószínűleg ez volt az indíték arra, amikor Portik egyik érdekeltségébe tartozó budapesti étteremben verőlegények törték-zúztak. Információk szerint Tamás egykori olajügyeiben résztvevő barátaitól komolyabb pénzüsségeket vett el, s ezek kéri rajta számon.

⁷⁷ Az Aranykéz utcai robbantás és Prisztás József megölése kapcsán gyanúsítják Portikot. MTI, 2012. július 15., 14:33,

<http://www.nepszava.hu/articles/article.php?id=569722>

⁷⁸ Karácsonyig börtönben marad Portik Tamás, MTI, 2012. 09. 26., 6:14, Utolsó módosítás: 2012. 09. 26., 7:40 <http://www.origo.hu/itthon/20120926-karacsonyig-bortonben-marad-portik-tamas.html>

A második magyarázat az lehet, hogy a Vizoviczi Lászlóval elfogott emberek közül szolgáltatott ki valaki információt Portikkal kapcsolatban, s ez jó fogás a Nemzeti Nyomozó Irodának arra, hogy ismét bizalmat szerezzenek a társadalomban. (A bizalom megingása a korrupciós ügyekre vezethető vissza, melyben rendőri vezetőket, többek között a Nemzeti Nyomozó Iroda egyes vezetőit tartóztatták le.⁷⁹)

Az utolsó magyarázat pedig az lehet, hogy „felsőbb emberek” megpróbálják lezárni azokat az ügyeket, amikben állami személyek, cégek érintettek voltak. Tasnádi Péter, Vizoviczki László, Portik Tamás és a többi érintett börtönbe juttatásával próbálják elvarrni azokat a bizonyos kényes szálakat.

Az éjszakai élet császára, Vizoviczki László

A hírek folyamatosan arról szólnak, hogy korrupciós ügyek végett rendőri vezetőket csuknak rács mögé, s mindegyikőjük közvetve vagy közvetlenül kapcsolatban állt Vizoviczki Lászlóval. Ki is ez az ember? S mik köthetőek a nevéhez?

Portik Tamáshoz hasonlóan szintén egy visszahúzódo emberről van szó, aki taxisként dolgozott, majd egyszer csak hatalmas vagyon került mögé. Egyesek szerint ő csak egy strómanként kezdte az éjszakai pályafutását, amit sikeresen átfordított a saját javára. Egy szórakozó hellyel kezdte, majd annak nyereségét visszaforgatva növelte befolyásait s tett szert újabb és újabb klubokra.

Valódi birodalmát csak becsülni lehet, de egy rádió interjúban csak Budapesten közel negyven szórakozóhelyet említett saját tulajdonaként. Ezek közé tartozik többek között „Európa egyik legnagyobb megaklubja, az ötezer fő befogadására képes Stúdió (...) szintén a Hajógyári-szigeten található Dokk Café, a Pink! klub, a Sláger Palace retrodiszkó, a BedBeach és a Coronita house-zenére szakosodott klub is (...) a több, mint százéves Moulin Rouge, a Nyugatinál nemrég bezárt, háromszintes Retropolis, a Club Prestige és a White Angel”⁸⁰ A marketingre is nagyon sokat (megközelítőleg 37 millió

⁷⁹ Barnóczki Brigitta - Wirth Zsuzsanna: Példaképnek tűnő rendőröket söpört el a korrupciós botrány., 2012.06.08. 6:58, Utolsó módosítás: 2012.06.09. 20:14

<http://www.origo.hu/itthon/20120607-rendorsegi-korrupcios-ugy-kik-voltak-a-letartoztatott-rendorok.html>

⁸⁰ A diszkóbirodalom ura körül forog a rendőrkorrupciós botrány, 2012. 06. 06., 6:54, Utolsó módosítás:2012. 06. 09., 21:01

<http://www.origo.hu/itthon/20120604-vizoviczki-laszlo-portreja.html>

forintot) költött havonta, érdekeltségi voltak a Free programmagazinnal, a Free.hu és a Clubinfo.hu weboldalon is.

Vizót, ahogy ismerősei hívták, több esetben eljárás alá vonták már, drogkereskedelemmel, lányfuttatás és kábítószerrel való visszaélés végett. Állítólag olyan hatalmas összegeket ért el a havi bevétel, hogy nem lehet pontosan megállapítani, hogy tényleg folyik-e adott szórakozóhelyeken kábítószer kereskedelem, bár egyik beosztottja szerint nem érné meg nekik, pont a nagy kereset miatt illegális tevékenységekkel foglalkozni. Munkatársai szerint László nem a pénzét szórta, hanem „ápolgatta” saját tulajdonait s hétből hét nap dolgozott.

A birodalom kiépítése során két megoldáshoz folyamodott, elsőnek megpróbált egy mindkét félnek elfogadható összeget felajánlani az adott szórakozóhelyért, egyéb tulajdonért. Cserébe persze feltételeket is szabott, ezek között szerepelt, hogy a volt tulajdonos öt évig nem nyithatott semmilyen szórakozóhelyet, ezzel is kizárva a konkurencia lehetőségét. Amennyiben ez nem felelt meg a másik félnek, úgy megpróbálta ellehetetleníteni annak a helynek a működését. Erre rendőri kapcsolatait használta, akik rendszeresen ellenőrizgettek azokon a helyeken. Ritkán folyamodott csak erőszakhoz, bár az utóbbi pár hónapban elővették a Hajógyári-szigeten eltűnt emberek aktáit, s azokat Vizoviczki ügyéhez csatolták.

Minden beosztottja tisztelte, s félték is tőle. Akadtak azonban, akik azt hitték, hogy megengedhetik maguknak, hogy másként vélekedjenek dolgokról, mint Vizó. Ilyen volt Dj Hamvai P.G., aki saját hírnevére való tekintettel azt hitte, hogy ellenkezhet a klub tulajdonossal, ennek eredményeképpen egyik neves szórakozóhelyén sem léphet fel azóta. Kemény vezetőként lett híres saját körein belül, de a médiába nem csak tulajdonai miatt került be, hanem játékonyságuként is.

2010 júniusában jótékonyági rendezvény ötletgazdájaként jelent meg. Egész éjszakás segélyfesztyvállal (S.O.S. Magyarország) 16.5 millió forintot sikerült összegyűjteni az árvízkárosultaknak, amit maga Vizoviczki még 5 millió forinttal megtoldott s ezen összeget személyesen adta át a Magyar Vöröskereszt képviselőjének.⁸¹ A vörös-iszap katasztrófa károsultjai számára is gyűjtést rendezett, aminek keretein belül

⁸¹ Uo.

4,117 millió forint gyűlt össze, amit szintén megtoldott 5 millió forinttal s a Stúdió színpadán személyesen adta át a devecseri és kolontári polgármestereknek.

Elkapásakor megközelítőleg 400 millió forint készpénzt találtak nála, aminek származásáról nem nyilatkozott.

Hogy nem vette észre a rendőrség a felemelkedését?

Valószínűsíthető, hogy tudtak róla s ismerték is, de akkoriban Tasnádival, Szeva bácsival és a többi „nagy hallal” foglalkozott a rendőrség, így tudott felemelkedni az éjszakában Vizoviczki.

Már törtéteéseinek kezdetén tudta, hogy a legfontosabb a saját védelme, ezért egy olyan ütőkártyát próbált megszerezni, amivel „megfoghatatlanná” tudott válni, ez pedig a rendőrségi kapcsolatokban találta meg. Kezdeti korszakában is „támogatott” rendőri vezetőket, majd ez a folyamat egyenes arányosságban növekedett Vizó hatalmával.⁸² V. István legközelebbi munkatársa volt az, aki közvetítő szerepet töltött be a rendőrök és László között. A korrupt rendőrök voltak felelősek azért, hogy tájékoztassák az „éjszaka urát”, ha ellenőrzést terveznek ellene, vagy bármely érdemleges információk birtokában vannak, amiket ő fel tudna használni.

Összesen eddig 9 személyt vettek őrizetbe a „Vizoviczki-ügyel” kapcsolatban, köztük több rendőri vezető. Ezek közül K. Gyulát emelném ki, hogy lássuk, mekkora összegekről is beszélünk. Ő a Debreceni Rendőrkapitányság közrendvédelmi osztályának vezetője volt, s a nyomozás kiderítette, hogy 2010 elejétől kezdve hetente nagy értékű italokat kapott Vizoviczkiéktól, majd májustól havi százezer forintot, ami a következő év áprilisától már kétmillió forintra nőtt. Ezért cserébe K. Gyulának különböző feladatokat kellett ellátni, amik szórakozóhelyekhez fűződtek.⁸³

Vizoviczkit a vesztegetések után bünszervezet irányításával is megvádolták, de ő mindent tagad, sőt az ügyvédje közleményt juttatott el a Magyar Távirati Irodához, amiben kijelentik, hogy *„sem Portik Tamás üzleti tevékenységéhez, sem pedig Portik Tamás és társai által esetlegesen elkövetett bűncselekményekhez semmi köze nincs. Kijelenti*

⁸² Miként lehet, hogy Vizoviczki kiszállt a taxiból, és lett három diszkója?. 2012.07.08
http://www.echotv.hu/hirek.html?r_id=29&hir_id=290275

⁸³ Három új gyanúsított a Vizoviczki-ügyben. MTI, 2012. 10. 09. 0:33, Utolsó módosítás: 2012. 10. 09. 8:43,
<http://www.origo.hu/itthon/20121009-rendorsegi-vesztegetes-ujabb-gyanusitottak-vizoviczki-vesztegetesi-ugyeben.html>

*továbbá, hogy az ellene folyamatban lévő vesztegetési bűncselekmény elkövetését a kezdetektől fogva a leghatározottabban tagadja”.*⁸⁴

Az ő ügyében is felmerül több lehetséges válasz arra, hogy miért pont most került börtönbe.

Az első megegyezik a Portik Tamásnál felhozottal, miszerint ez is jó fogás a Nemzeti Nyomozó Irodának, s ezzel is a társadalom szemében megingott bizalmat próbálja megerősíteni, visszaállítani.

A másik magyarázat valószínűbb, miszerint valaki olyan emberrel került szembe, aki közrejátszott az ő védelmében, ennek megszűnése után „szabad préda” lett az igazságszolgáltatás előtt.

⁸⁴ Vizoviczki László tiltakozik., MTI, 2012. július 17. 20:09,
http://index.hu/belfold/2012/07/17/vizoviczki_laszlo_tiltakozik/

5. Harc a szervezett bűnözés ellen

A dolgozatomban bemutattam a szervezett bűnözés tulajdonságait, annak meghatározó tényezőit. Kitértem a Magyarországon legkiemelkedőbb szervezett bűnözéssel összekapcsolható bűncselekményekre, de az alvilág elleni fellépésekről még nem esett szó. Nem véletlen, hogy ezt a témát teljesen különálló fejezetben tárgyalom.

1985-ben már találunk a szervezett bűnözés ellen irányuló tevékenységekről hazai kutatásokat, ezek leginkább külföldi kitekintések, melyek az ottani helyzetek megoldásainak kiértékelésével foglalkozik⁸⁵. A probléma ezekkel a megállapításokkal kapcsolatban az, hogy különböző államokban eltérően a jogi normák és az ezeket megszegőkre vonatkozó szankciók, így nem ültethetőek át a hazai viszonylatokra. Dr. Déri Pál is kifejti az 1993-ban kiadott Belügyi szemlében⁸⁶, hogy a demokrácia legfőbb ellensége maga a szervezett bűnözés, ami mind úgy a társadalom és az állam kárára válik. Az idő múlásával mindenki ráébredt, hogy az államhatárokat nem ismerő szervezett bűnözés csakis nemzetközi összefogással kontrolálható. Ezt a tényt felismerve 1993 és 1995 között a magyar kormány kétoldalú nemzetközi szerződéseket kötött. A megállapodások leginkább az első fejezetben az „Illegális üzletek folytatása” pont alatt felsorolt bűncselekményeket próbálja visszaszorítani.

Az összefogások egyetlen legnagyobb problémája már itt is megnyilvánult, ami az adatvédelemmel kapcsolatos. A probléma tárgyköre nagyon egyszerű, még pedig az, hogy a nemzetközi bűnözéssel kapcsolatba hozható állampolgár mely adatait szolgáltatjuk ki a többi érintett ország számára. Megoldás a megfelelő adatkezelési szabályokban rejlik. A szervezett bűnözés elleni harcra különös megoldás az oroszországi szabályzás. Az ottani bűnüldöző szervek hatékonysága nagyon alacsony, ami az orosz mentalitásból fakad: *„majd jön valaki és rendet csinál”*⁸⁷. Az orosz állam változtatni akart ezen a hozzáálláson, ezért tízezer fővel gyarapították az amúgy egymillió fős belügyminisztériumi állományt, új börtönöket építettek s egy olyan rendeletet hoztak, mely demokratikusan megkérdőjelezhető: Az elkobzott javak után kapták a rendőrök az illetményüket.

⁸⁵ Dr. Bíró Sándor: A szervezett bűnözés nyugat-európai tapasztalatai. Belügyi szemle, 1985. 11. szám, 15. oldal

⁸⁶ Dr. Déri Pál: A szervezett bűnözés esélyei. Rendészeti szemle, 1993. 11.szám, 13-17. oldal

⁸⁷ Bedő Csaba: Szervezett bűnözés – a megtorlás politikája. Belügyi szemle, 1997. 7-8. szám, 131-134. oldal

Meglehetősen fellendítette ez a szabályzás a túlkapásokat, ami miatt én ezt a módszert teljes egészében alkalmatlannak tartom.

Az időben előre haladva forrásaimból azt a következtetést vonom le, hogy a különböző szövetségek, így például az Európa Tanács és az Európai Unió is egyre nagyobb figyelmet fordít a szervezett bűnözés visszaszorítására, egyre több intézkedést tesznek annak növekedésének megakadályozására. Az EU- Bizottság 1997. április 28-án tervezetet fogadott el az alvilági harcok ellen a következő indoklással: *„A szervezett bűnözés egyre inkább fenyegeti a társadalmat, azt a társadalmat, amelyet ismerünk, és óvni kívánunk. A bűnöző magatartás már nem csak magánszemélyek, hanem szervezetek jellemvonása is, amely behatol a civil társadalom különféle struktúráiba, mi több, a társadalom egészébe is. A bűnözés egyre inkább átlépi az országhatárokat és kihasználja az árucikkek, a tőke, a szolgáltatások és személyek szabad áramlását. Az olyan technológiai innovációt, mint az internet és az elektronikus banki szolgáltatások, különösen kényelmes eszköznek bizonyulnak, mind a bűnelkövetéshez mind a bűncselekményből származó jövedelmek látszólag legális tevékenységbe való átforgatásához. A csalás és a korrupció egyre nagyobb méreteket ölt, egyre inkább fenyegetve magánszemélyeket és szervezeteket.”*⁸⁸

Úgy vélem, a fenti idézet mindent elárul, azzal kapcsolatban, hogy milyen hatással van a társadalomra a bűnözés eme rétege. Ezek alapján megállapítható, hogy az átlag polgár nincs és soha nem is lesz 100%-san védve a szervezett bűnözéssel szemben, több cikkben is szót ejtettek az írói arról a tényről, hogy meg kell tanulnunk együtt élni az alvilági cselekményekkel. Szerencsére manapság nem a „véres korszak”-ot éljük, eltekintve a ritkán előforduló leszámolásoktól, így a civil társadalomnak kevesebb oka van félni, hogy ezen bűnözői csoport fizikailag bántalmazza. Ellenben az anyagi megkárosítással, ami közvetett módon hat ki a társadalomra, miként a gazdasági bűnözés egyre inkább szorosabb kapcsolatba kerül a szervezett bűnelkövetéssel, így súlyon károsítják az államot, aminek következményét az átlag polgár érzi meg.

Az utolsó szervezett bűnözés elleni törekvésként a 2007. december 13.-án aláírt, majd 2009. december 1.-jén életbe lépett Lisszaboni Szerződés-t említeném meg. A szerződés lényege, hogy megoldásokat, szabályokat fogalmaz meg azokra a problémákra,

⁸⁸ Bedő Csaba: A korrupció és a szervezett bűnözés elleni feladatok az EU- csatlakozás jegyében. Belügyi szemle, 1998. 10. szám, 101-110. oldal

amelyeket az állandóan fejlődő és változó világunk szül (például: globális felmelegedés). Nekünk ebből a súlyos és szervezett bűnözés elleni fellépés témaköre fontos, a dolgozatom témáját illetően.

A szerződés többek között a következő megoldásokra tér ki:⁸⁹

- közös nyomozócsoportok létrehozása,
- tapasztalatok, adatok illetve információk cseréje,
- közös nyomozási technikák kialakítása.

Véleményem szerint jó úton haladunk a szervezett bűnözés féken tartására és annak visszaszorítására.

⁸⁹ Urszán József: A súlyos és szervezett bűnözés elleni fellépés a liszaboni szerződés és a spanyol-belga-magyar EU-elnökség munkaprogramja alapján. Belügyi szemle, 2011. 5. szám, 31-48. oldal

6. Összegzés

Dolgozatomat nem véletlenül a Magyarországon lévő szervezett bűnözésről írtam. Igyekeztem az olvasó előtt feltárni azt, hogy mit is jelent maga a szervezett bűnözés, hogy milyen problémákat gördít az állammal és társadalommal szemben.

Magyarországon az 1970-es évek és az 1980-as évek elején új keletű dologként megjelenő szervezett bűnelkövetések kialakulásának okára próbáltam rávilágítani, majd ezt a fejlődési útvonalat követve a társadalomra kiható, esetenként veszélyeztető eseményeket kronológiai sorrendben próbáltam feltárni. Kitértem ezen bűnelkövetői forma speciális bűncselekményeire, azok elkövetési módjaira, így például az olajbűnügyekre.

Hogy a témaválasztásom még nagyobb aktualitással bírjon, beleszőttem a médiában ma az alvilággal hírbehozott két leghíresebb személy, Portik Tamás és Vizoviczki László kétes ügyleteikről szóló információkat. Ezek révén az olvasó még jobban átláthatja azt, hogy a szervezett bűnözés a mai napig egy élő és koránt sem kisméretű probléma a magyar társadalom számára.

A negyedik fejezetben a szervezett bűnözés ellen tett nemzetközi összefogásokra próbáltam rávilágítani, adott helyen külföldi kitekintéssel is. A saját véleményem a rengeteg feldolgozott szakirodalom és megbízható hírportálokön való kutatás után az, hogy a mai Magyarországon a legsúlyosabb bűncselekményként a szervezett bűnözést emelném ki, ami már nem, mint erőszakos bűnelkövetésekre szakosodott csoport illetve haza viszonylatban, csoportként van jelen, hanem mint magasan képzett intellektuális személyekkel körbevett profi bűnelkövetők.

A probléma tehát adott, a megoldási lehetőségek viszont eléggé szűkösek. Pozitív fejlődésnek mondható, hogy az állami vezetés a hosszan tartó kételkedés és bizonytalanság után szintén felismerte, hogy az országnak ez súlyos problémája, s különböző intézkedéseket tett annak megfékezésére és visszaszorítására. A nemzetközi kapcsolatok kiépítésével és az általuk megosztott tapasztalatok, megegyezések birtokában egyre inkább erősödő hatalmat képviselünk a szervezett bűnözéssel szemben, amit erősít a rendészeti szerveken belül tapasztalható rohamos fejlődés. Ezek közül kiemelném az egyre nagyobb szervezettség és összhang kiépítés céljából történő összevonásokat, például a Köztársasági Őrezred és a Nemzeti Nyomozó Iroda Készenléti Rendőrségbe történő integrálását.

A fejlődések tettekben is mérhetők, hiszen több szervezett bűnözéssel kapcsolatos vezetőt juttattak börtönbe az utóbbi időben. A folyamatosan átalakulóban lévő belső ellenőrzés hatékonyságát tükrözi, a korrupt rendőri vezetők felfedése.

Amennyiben ezen folyamatok fejlődése az elmúlt évekhez hasonlóan növekszik, a társadalom védelmét biztosítva látom s bármely állampolgár nyugodt szívvel hajthatja majd álmra a fejét, nem félve a szervezett bűnözéstől.

7. Felhasznált irodalom

A diszkó birodalom ura körül forog a rendőrkorrupciós botrány,
<http://www.origo.hu/itthon/20120604-vizoviczki-laszlo-portreja.html>

ANITA TRINKFAß: Szervezett bűnözés. Rendészeti szemle 1993/6

ANTAL KRISTÓF: Pénzmosás három lépésben.
<http://www.interpressmagazin.hu/index.php?page=archivum&cid=106>

Az Aranykéz utcai robbantás és Prisztás József megölése kapcsán gyanúsítják Portikot,
<http://www.nepszava.hu/articles/article.php?id=569722>

Az olajügylek és a szervezett bűnözés között az esetleges korrupciós ügyek feltárására létrejött vizsgálóbizottság - jelentése, Bp. 2000.
<http://www.parlament.hu/irom36/3500/3500.htm>

BARNÓCZKI BRIGITTA - WIRTH ZSUZSANNA: Példaképnek tűnő rendőröket söpört el a korrupciós botrány
<http://www.origo.hu/itthon/20120607-rendorsegi-korrupcios-ugy-kik-voltak-a-letartoztatott-rendorok.html>

BEDŐ CSABA: A korrupció és a szervezett bűnözés elleni feladatok az EU-csatlakozás jegyében. Belügyi szemle 1998/10

Szervezett bűnözés - a megtorlás politikája. Belügyi szemle 1997/7-8

Beszélt valaki? - Felrobbantott Halló bár, HVG 1998/11
http://archivum.hvg.hu/article/199811Beszelt_valaki_Felrobbantott_Hallo_bar.aspx

BÓCZ ENDRE: A szervezett bűnözés néhány problémájáról. Belügyi szemle 2001/ 11

Corvinák - Szervezett bűnözés - 2. Új típusú biztonsági kihívások. Biztonsági szemle – Corvinus Külügyi és Kulturális Egyesület,
http://biztpol.corvinusembassy.com/?module=corvinak&module_id=4&cid=77

CSONKA PÉTER: A gazdasági és szervezett bűnözés elleni harc perspektívája az Európai Tanácsban. Belügyi szemle 1998/11.

CSÓTI GYÖRGY: Szervezett bűnözés, kábítószer-bűnözés, illegális migráció a közép- és kelet-európai régióban. Belügyi szemle 1997/7-8

DEMSZKY GÁBOR: Szervezett bűnözéssel a szervezett bűnözés ellen. Belügyi szemle 1997/7-8

DEZSŐ ANDRÁS –CSIKÁSZ BRIGITTA: Portik Tamás kalandos élete.
http://hvg.hu/itthon/20120716_portik_tamas_elete

DEZSŐ ANDRÁS: Így alakult ki a magyar szervezett bűnözés.
http://hvg.hu/itthon/20120614_szervezett_bunozes_kialakulasa

DR. BÉKÉSI TIHAMÉR: Kétoldalú nemzetközi szerződések a szervezett bűnözés ellen. Belügyi szemle 1997/7-8

DR. BENKŐ ANDRÁS: Paradigmaváltás a kábítószeres biológiai mátrixokból történő kimutathatóságában. PhD értekezés, Bp. 2009.

http://193.224.76.4/download/konyvtar/digitgy/phd/2010/benko_andras.pdf

DR. BÍRÓ SÁNDOR: A szervezett bűnözés nyugat-európai tapasztalatai. Belügyi szemle 1985/11

DR. BÓCZ ENDRE: "Egy államügyész vallomása..." A szervezett bűnözés elleni küzdelem ügyési tapasztalatai Magyarországon. Belügyi szemle 1997/7-8

Bűnözés, alvilág, szervezett bűnözés. Belügyi szemle 1980/12

DR. BORAI ÁKOS: A szervezett bűnözés büntetőjogi kérdései. Rendészeti szemle 1992/5

DR. CZINE ÁGNES: Az emberkereskedelem, mint a szervezett bűnözés egyik megjelenési formája.

http://doktori-iskola.law.pte.hu/files/tiny_mce/File/Archiv2/czine_agnes/tezisek_czine_nyilv.pdf

DR. CSIBA ISTVÁN – DR. BODOR ENDRE: A szervezett jellegű bűnözés megnyilvánulásai a fővárosban. Belügyi szemle 1983/9

DR. DÁNOS VALÉR: A szervezett bűnözés definiálásának néhány problémája. Belügyi szemle 1989/7

DR. DÁVID GÁBOR: Társas bűnelkövetés, bűnszövetség, szervezett bűnözés. Belügyi szemle 1989/9

DR. DÉRI PÁL: A szervezett bűnözés esélyei. Rendészeti szemle 1993/11

DR. GULYÁS RICHÁRD: A szervezett bűnözés és annak gazdasági aspektusai. Rendőrség 2005 (évkönyv), Bp. 2006.

DR. HORVÁTH JENŐ – DR. BÁNÁTI JÁNOS – DR. JACSÓ ISTVÁN: Szervezett bűnözés vagy szervezett hangulatkeltés? : hozzászólás a Szervezett bűnözés? című cikkhez. Belügyi szemle 1984/3

DR. KATONA GÉZA: A magyarországi szervezett bűnözés kutatásának módszertani kérdéseiről. Rendészeti szemle 1993/9

Szervezett bűnözés Magyarországon. BM Kiadó, Bp. 2000.

DR. KONCZER ISTVÁN: A visszaeső bűnözők és a szervezett jellegű bűnözés kapcsolata a fővárosban. Belügyi szemle 1986/1

DR. KRÁNITZ MARIANN: Korrupció – szervezett bűnözés. Kriminológiai és kriminalisztikai évkönyv – Kriminológiai és Kriminalisztikai Tanulmányok XXXII., Ikva kiadó, Bp. 1995.

DR. LUX GYULA: Szervezett bűnözés és feketegazdaság. Belügyi szemle 1997/7-8

DR. MOKÁNY JÓZSEF: Tudományos értekezés a hazai szervezett bűnözésről. Belügyi szemle 1990/12

DR. MÜNNICH IVÁN - VÁG ANDRÁS: Az intelligencia-színvonal mutatói (MAWI-teszt) egy hazai reprezentatív bűnelkövetői mintában. Kriminológiai és kriminalisztikai tanulmányok XXV. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Bp. 1988.

DR. PUSZTAI LÁSZLÓ: A szervezett bűnözés néhány kérdése (Gondolatok egy terminológiai vitához). Belügyi szemle 1989/1

DR. VÁRADI ERIKA: Szervezett bűnözés - A hétköznapi erőszak megelőzése. Belügyi szemle 1997/3

Elfogták a Seres-gyilkossággal gyanúsított férfit - Portik a felbujtó?. MTI
http://atv.hu/belfold/20120814_p_tamast_a_seres_gyilkosság_folbujtojakent_is_gyanusitjak

Elhunyt Pallag László, az olajszőkítőket üldöző kisközgazda politikus.
<http://www.origo.hu/itthon/20110926-elhunyt-az-olajszokitoket-uldozo-kisgazda-politikus.html>

EÖRDÖGH ÁRPÁD: Az Európai Unióval folytatott rendőri együttműködés és szervezett bűnözés elleni fellépés. Belügyi szemle 2000/3

ERWIN MEINDLHUMER: A szervezett bűnözés fenomenológiája - A szervezett bűnözés fogalma, megjelenési formái és leküzdése. Közép-európai Rendőrákadémia 1995, ORFK OKK KERA Iroda fordításában

FARKAS ÁKOS: A szervezett és a kábítószer-bűnözés elleni különleges nyomozási eszközök alkalmazásának problémái. Belügyi szemle 2000/2

FEKETE GY. ATTILA: Fenyő-ügy: nem egy ember fizetett zsarolási pénzt a hallgatásért
http://nol.hu/belfold/20101125-fenyo-ugy_megoldatlansagra_itelve

GERGELY ATTILA: A bűnüldözés alakulása a rendszerváltás óta. HADTUDOMÁNY X. évfolyam, 1. szám,
http://www.zmne.hu/kulso/mhtt/hadtudomany/2000/1_9.html

GORZA EDINA: Tanúvédelem és szervezett bűnözés. Belügyi szemle 1997/7-8

Három új gyanúsított a Vizoviczki-ügyben. MTI,
<http://www.origo.hu/itthon/20121009-rendorsegi-vesztegetes-ujabb-gyanusitottak-vizoviczki-vesztegetesi-ugyeben.html>

HORVÁTH ANDRÁS: A szervezett bűnözés néhány gyakorlati tapasztalata. Rendészeti szemle 1994/10

Interjú Tonhauser Lászlóval a szervezett bűnözésről, a szervezett bűnözés elleni rendőri munkáról. Belügyi szemle 1997/2

Jövő héten kezdődik Pallag László pere
<http://www.origo.hu/itthon/20000825jovo.html>

Karácsonyig börtönben marad Portik Tamás, MTI
<http://www.origo.hu/itthon/20120926-karacsonyig-bortonben-marad-portik-tamas.html>

Kik voltak Portik segítői?, Magyar Nemzet
http://mno.hu/magyar_nemzet_belfoldi_hirei/kik-voltak-portik-segitoi-1097880

KOCSIS PIROSKA: A rendszerváltozás hatása a kábítószer-fogyasztásra. 2010/6
http://www.archivnet.hu/hetkoznapok/a_rendszervaltozas_hatasa_a_kabitoszerfogyasztasra.html

KÓHALMI LÁSZLÓ könyvismertetője - Katona Géza: Szervezett bűnözés Magyarországon.
Belügyi szemle 2000/12

Magyar Hírlap – Összefoglaló: Pallag ismét olajat öntött a tűzre
http://www.magyarhirlap.hu/belfold/pallag_ismet_olajat_ontott_a_tzre.html

Mi is az a szervezett bűnözés? : Kriminalistik, kivonatos közlés az 1974/1. számból.
Belügyi szemle 1974/9

Miként lehet, hogy Vizoviczki kiszállt a taxiból, és lett három diszkója?
http://www.echotv.hu/hirek.html?r_id=29&hir_id=290275

Pénzmosás fázisai.
http://www.lizingpercek.hu/penzmosas_fazisai.html

PETER DINCHER - WAGNER HARALD: Szervezett bűnözés: csalárd cégvásárlás és árurendelés. Belügyi szemle 2002/10

PINTÉR ISTVÁN: Az offshore, a szervezett bűnözés és a biztonság. Belügyi szemle 2000/6

Portik száz szál rózsával udvarolt,
http://index.hu/belfold/2012/09/09/portik_maganeleterol_meselt_az_anyosa/

ROBERT YUGOVICH: Az őszinteség jutalma. Alexandra kiadó, 2010.

SIMON RITA: Al Caponétól egyenes út vezet a modernkori pénzmosáshoz.
http://www.mfor.hu/cikkek/Al_Caponetol_egyenes_ut_vezet_a_modernkori_penzmosashoz.html?page=1

SZENVEDI ZOLTÁN: Csak az alapító úszta meg a vádemelést – Az Energol olajos ügyei
http://www.magyarhirlap.hu/kronika/az_energol_olajos_ugyei.html

SZIKINGER ISTVÁN: Szentségtörő gondolatok a szervezett bűnözés elleni küzdelemről.
Belügyi szemle 1997/7-8

TONHAUSER LÁSZLÓ: Szervezett bűnözés?. Belügyi szemle 1983/9

Tragédia az Aranykéz utcában. Pesti Polgár, 1998/6
<http://www.pestipolgar.tvnet.hu/980301.html>

URSZÁN JÓZSEF: A súlyos és szervezett bűnözés elleni fellépés a lisszaboni szerződés és a spanyol-belga-magyar EU-elnökség munkaprogramja alapján. Belügyi szemle 2011/51

Vizoviczki László tiltakozik., MTI,
http://index.hu/belfold/2012/07/17/vizoviczki_laszlo_tiltakozik/

WIRTH ZSUZSANNA: Ledönthetetlen a magyar csicskázatok piramisa Angliában.

<http://www.origo.hu/nagyvilag/20120415-ledonthetetlen-a-magyar-csicskaszatok-piramisa-emberkereskedok-angliaban-masodik-resz.html>

8. Mellékletek

1. Melléklet

Lőfegyveres támadások Magyarországon - KRONOLÓGIA⁹⁰

1996. november 1. - Budapesten a III. kerületi Ladik utcában ismeretlen tettes agyonlőtte Prisztás József vállalkozót, az alvilág egyik ismert alakját.

1996. november 21. - Budapesten a II. kerületi Pipitér utcában, a garázs előtt kilenc lövéssel életveszélyesen megsebesítették Totka Pál vállalkozót.

1996. november 26. - Budapesten a XI. kerületi Kőérberki úton ismeretlen személy több lövéssel megsebesítette Csapó Zoltán 56 éves vállalkozót, egy kamionparkoló tulajdonosát.

1996. december 18. - Budapesten az Üllői út 189. számú ház előtt az utcán lelőtték D. Ferenc 42 éves vállalkozót.

1997. december 18. - Gyöngyösön, egy élelmiszer áruház előtt alvilági leszámolásra emlékeztető módszerrel meggyilkolták a 46 éves Nagy András gyöngyösi vállalkozót.

1998. február 11. - Budapesten fegyveres merénylet áldozata lett az autójában a piros lámpánál várakozó Fenyő János, a Vico Rt. elnök-vezérigazgatója.

1999. január 11. - Győr belvárosában több lövéssel meggyilkolták G. Péter helyi vállalkozót.

1999. február 2. - A Budapest XV. kerületi Szent Korona utcai Palota presszóban lelőtték Döcher György vállalkozót és bolgár nemzetiségű testvérét. Döcher ötéves börtönbüntetését töltötte és hivatalosan tartózkodott a börtön falain kívül.

1999. április 12. - Tahitótfaluban, kocsijában agyonlőtték Seres Zoltán vállalkozót és olasz állampolgárságú utasát.

1999. október 17. - Budapesten, egy Teleki téri lakásban ismeretlenek tarkón lőttek egy egyiptomi férfit, akit életveszélyes sérülésekkel szállítottak kórházba.

1999. november 10. - Budapesten egy ismeretlen rálőtt a Békési úton álló Audi 8-as típusú személygépkocsira, és több lövéssel megsebesítette az autó vezetőjét, akit kórházba szállítottak.

⁹⁰ Fegyveres leszámolás? - Meglőtték egy férfit Veszprémben, MTI, 2011. július. 12. Frissítve: 2011. július. 13.

http://naplo-online.hu/cimlapon/20110712_lovoldozes_veszprem/print

2000. január 14. - Budapesten, a XXII. kerületi Gerinc utca és Pék utca sarkán terepjárójában agyonlőtték R. Ignác vállalkozót, aki a Portofinó Kft. révén 1999. november 24-ig a London Bróker Rt. tulajdonosa volt.

2000. április 8. - Budapesten a XVI. kerületben ismeretlen tettes négy lövést adott le T. O. vállalkozóra, akinek életét csak a gyors orvosi beavatkozás mentette meg.

2001. március 24. - Budapesten, a XI. kerület Ábel Jenő utcában ismeretlen tettes megölt egy szír állampolgárt, magyar feleségét pedig súlyosan megsebesítette. A tettes mintegy százmilliónyi készpénzt vitt el magával.

2002. január 3. - Budapesten a Práter utca 60. szám alatti ház egyik lépcsőfordulójában lelőttek egy egyiptomi állampolgárt. Az áldozat korábban a Kőbányai úti piacon pénzváltással foglalkozott.

2002. május 10. - Budapesten, XI. és XXII. kerület határán ismeretlen tettes kocsijából kiszállva - feltehetően közlekedési konfliktus miatt - lelőtte egy forgalmi okok miatt álló kamion vezetőjét, aki a helyszínen életét veszítette. A tettes még aznap feladta magát.

2003. július 9. - Budapesten, a VIII. kerületi Kőbányai úton egy török állampolgárok közötti zsarolási ügy lövöldözésbe torkollott: egy ember meghalt, kettő pedig megsebesült.

2003. augusztus 27. - Budapest III. kerületében a Vihar utca egyik szórakozóhelye előtti lövöldözésben egy vállalkozó életét veszítette, egy másikat több lövedék eltalált.

2003. december 1. - Budapesten, a XVII. kerületben egy ismeretlen több lövéssel megsebesítette az autójában ülő Sáska László vállalkozót, a Fortus Rt. elnök-vezérigazgatóját.

2009. október 5. - Kőbányán lövöldözés történt, egy afgán állampolgár a helyszínen életét veszítette, a másik életveszélyes állapotban került kórházba.

2009. november 5. - Budapesten, a VIII. kerületi Baross utcában hátba lőttek egy kuvaiti pénzváltót, aki a helyszínen meghalt.

2010. március 17. - Budapesten a XVI. kerületi Rózsa utcában egy piros lámpánál saját autójában agyonlőtték egy 52 éves szír állampolgárt.

2011. július 3. - A főváros XIII. kerületében, a Kádár utcában egy tízemeletes ház földszinti folyosóján egy férfi hat lövéssel végzett 27 éves orosz származású, de már magyar állampolgárságú ismerőseivel. A szerb állampolgárságú, albán származású gyilkost 8-án elfogták.